Prenamjena bivšeg vojnog kompleksa Ivaniša Nelipića, Sinj

Marinović, Anđela

Master's thesis / Diplomski rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:
University of Split, Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy / Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:123:362550

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-18**

Repository / Repozitorij:

FCEAG Repository - Repository of the Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy, University of Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

naslov diplomskog rada: **PRENAMJENA BIVŠEG VOJNOG KOMPLEKSA IVANIŠ NELIPIĆ, SINJ**
mentorica: doc. Vanja Ilić
tema odabranog područja: POVIJESNO - PROSTORNA ANALIZA
komentorica: dr.sc. Katja Marasović

zimski rok, akad. god. 2014./2015.

SADRŽAJ

POVIJESNO - PROSTORNA ANALIZA

_ Uvod
_ Problematika prenamjene vojnih dobara u RH
_ Vojarna Ivaniš Nelipić u Sinju
_ Primjeri prenamjene u svijetu
_ Zaključak

ANALIZA / KONCEPT

_Uvod
_Program
_Iskaz površina
_Dijagrami prenamjene
_Energetska učinkovitost kuća
shema ventiliranja
shema pročišćavanja otpadne vode

PROJEKT

_situacija krov 1:2000
_situacija prizemlje 1:500
_situacija kat 1:500
_situacija suteren (garaža) 1:500
_urbanistički presjeci i pogledi 1:500

HOSTEL

_tlocrt prizemlja 1:200
_tlocrt 1. kata 1:200
_tlocrt 2.kata 1:200
_tlocrt krova 1:200
_presjeci 1:200
_pročelja 1:200

MMC

_tlocrt prizemlja 1:200
_tlocrt 1. kata 1:200
_tlocrt krova 1:200
_presjeci 1:200
_pročelja 1:200

SPORTSKA DVORANA

_tlocrt prizemlja 1:200
_tlocrt 1. kata 1:200
_tlocrt suterena 1:200
_tlocrt krova 1:200
_presjeci 1:200
_pročelja 1:200

DETALJ 1:50

POVIJESNO PROSTORNA ANALIZA

1. POVIJESNO - PROSTORNA ANALIZA

1.1. UVOD

Predmet ove studije je bivši vojni kompleks Ivaniš Nelipić u Sinju, demilitariziran nakon rata i ustupljen Gradu Sinju na korištenje 2012. godine. Lokacija se nalazi neposredno uz centar grada, okružena dvjema bitnim gradskim prometnicama, Zagrebačkom ulicom (pravac ZG-ST) i Ulicom Domovinskog rata. Unutar obuhvata nalazi se niz objekata iz druge polovice prošlog stoljeća i tri objekta iz vremena Austrougarske, danas preventivno zaštićena kulturna dobra. Cilj studije je preispitati mogućnost prenamjene zone posebne namjene kao što je vojna u civilnu i reintegracija napuštenih građevina u život grada procesom njihovog reprogramiranja.

Oznaka vojarne Ivaniš Nelipić na snimku grada

1.2. ULOGA I RAZVOJ SINJA KAO VOJNOG GRADA

Grad Sinj smješten je na sjeverozapadnom rubu Sinjskoga polja na 320 m nadmorske visine, 4,5 km zapadno od toka rijeke Cetine. Oduvijek je bio strateški bitna pozicija, pa je kroz svoju burnu povijest često bio meta osvajačkih sila. To je rezultiralo i brojnim vojnim utvrdama i građevinama podignutim od različitih uprava pod kojima se Sinj kroz povijest nalazio.

Prvi u nizu utvrđeni je srednjovjekovni grad Sinj koji se postupno formira na mjestu prapovijesne gradine i kasnoantičkog kaštela. Za vrijeme Ugarsko-Hrvatskog Kraljevstva Sinj stječe status kraljevskog grada[1]. Godine 1345. kralj Ludovik I. daje ga Ivanu Nelipiću te u Sinju Nelipići ustanovljuju svoje sjedište. Po njegovu sinu, knezu Ivanišu Nelipiću danas spomenuta vojarna nosi ime.

Sinjska tvrđava (Muzej Cetinske krajine, Sinj)

Utvrda Kamičak

[1]MILOŠEVIĆ 1981: 6

Godine 1516. Osmanlije osvajaju Sinj te on postaje središte nahije Cetina.[2] Vojni značaj grada se povećao nakon oslobođenja Klisa, tijekom Kandijskog rata, 1648. godine pa je turska vojska popravila zidine Sinjskog grada. Za vrijeme Morejskoga rata, Sinj je napokon oslobođen od osmanlijske vlasti, 28. rujna 1686. pod zapovjedništvom mletačkog providura Girolama Cornara.[3] Dugotrajni žestoki sukobi ostavili su traga na gradu, a turski napadi su se nastavili sve do uspješne obrane grada 1715. od kada potječe i običaj trčanja Alke.

Početkom 18. stoljeća (između 1713. i 1715. godine) na Kamičku je podignuta utvrda i uz nju mala jednokatna vojarna. Nakon što je 1760. godine na Petrovcu, jugozapadno od Kamička, podignut Kvartir, velika vojarna namijenjena smještaju konjice, Sinjska tvrđava gubi ulogu vojnog središta.[4]

Godine 1797. Napoleonove trupe zauzele su Veneciju, čime započinje turbulentno razdoblje za čitavu Dalmaciju, pa tako i Sinj, tijekom kojeg će se na vlasti u samo sedamnaest godina izmijeniti Habsburška monarhija, Francuska republika te 1814. ponovno Habsburška monarhija.[5] Za kratkotrajne i vrlo plodne francuske uprave (1806.-1814.) gradi se sustav kvalitetnih prometnica za potrebe vojske, trgovine i pošte.[6]

Sinj zadržava značaj vojnog središta i za vrijeme austrijske uprave, pa su u gradu smještene tri vojarne, na Štaliji, na Petrovcu (pridodano istočno krilo južnoj zgradi Kvartira) i najveća, Vojarna Rainer na kraju Livanjske ulice.

[2] MARASOVIĆ 2014: 6
[3] GUNJAČA 1981: 170
[4] SOLDO 2011: II-46; SOLDO 1990: 184
[5] DALBELLO 1996: 33
[6] VRGOČ 2009: 46

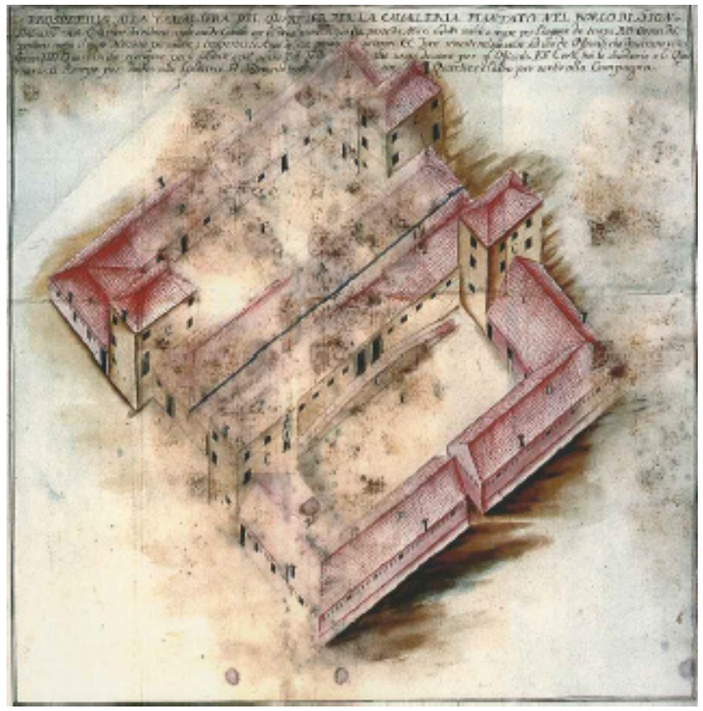

Vojarna Kvartiri sagrađena 1760. na Petrovcu u Sinju

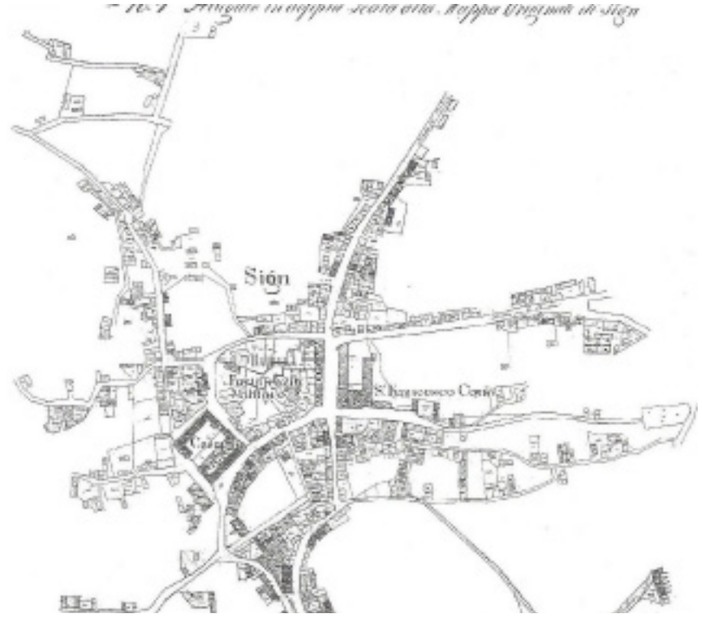

Katastarski plan Sinja iz 1833. godine (L.Dalbello, Sinj u sjećanju, 1996.)

1.3. VOJARNA RAINER

Nekadašnja vojarna Rainer, za carsko kraljevsko domobranstvo (Landwehr) u Sinju, monumentalan je primjer austrougarske vojne arhitekture i gabaritima najveća od brojnih vojnih građevina Sinja iz perioda druge austrijske uprave.[7] Sagrađena je 1901. na krajnjem sjeveroistočnom obodu grada, duž puta koji je vodio u pravcu Livna.[8] Jugoistočno od vojarne, na mjestu današnje tvornice Dalmatinka, nalazilo se vojno vježbalište. Nedaleko od vojarne, na više lokacija, podignuto je više vojničkih zgrada i drvenih baraka, osobito 1914. godine.[9] Jugozapadno od parcele vojarne Rainer nalazila se parcela s dvije građevine izgrađene početkom 20.st. koje su nakon 2.svj. rata nacionalizirane, te ih je bivša JNA sve zajedno također koristila kao vojarnu.[10]

Vojarna Rainer je tijekom vremena više puta popravljana.[11] Imala je perivoj s prednje i stražnje strane, a ulaz sa stražarnicom bio je na sredini glavnog pročelja. Danas je to monumentalna zgrada pravokutnog tlocrta s tri istaknuta krila (dva bočna i srednji) na stražnjoj, sjevernoj strani. Položena je uzduž Ulice Domovinskog rata, u smjeru SI-JZ. To je dvokatnica s potkrovljem, katovi su na nivou praga prozora odijeljeni jednostavnim razdijelnim vijencem. Krov je razveden, pokriven valovitim salonitom, vijenac je kameni profilirani. Krovna kontrukcija je drvena, a izvorni pokrov bio je crijep. Međukatna konstrukcija je drvena, dok su na hodnicima svodovi od opeke na željeznim traverzama. Prozori i vrata uokvireni su kamenim pragovima. Na prvom i drugom katu imaju profilirani arhitrav.[12] Nad ulaznim portalom su dvostruki prozori koji imaju doprozornike s kompozitnim kapitelima.

Kameni okvir portala sačinjen je od pilastara s profiliranom bazom, neukrašenim tijelom stupa i pojednostavljenim korintskim kapitelom.[13] Iznad portala na pilastrima je luneta. Vrata su kasetirana s 5 polja u svakom krilu. Ulaz se nalazi na sredini južnog pročelja koje je, kao i sjeverno, simetrično.

[7] JELIĆ BULJAN 2011: 1
[8] JELIĆ BULJAN 2011: 1
[9] JELIĆ BULJAN 2011: 3
[10] JELIĆ BULJAN 2011: 3
[11] JELIĆ BULJAN 2011: 3
[12] JELIĆ BULJAN 2011: 3
[13] JELIĆ BULJAN 2011: 3

Katastarski plan br.2 katastarske općine Sinj iz 1911. godine litografiran u Beču (vojarna Rainer i pomoćni magazini)

Današnje stanje kompleksa Ivaniš Nelipić
1. Građanska kuća Šuić; 2. pomoćni objekt kuće Šuić; 3. vojarna Rainer; 4. vojnički klub; 5. ambulanta; 6. pomoćni objekt; 7. trpezarija; 8. učionice

Razglednica s prikazom vojarne Rainer i pomoćnih magazina (oko 1.svj.rata)

Razglednica s prikazom vojarne Rainer s početka 20. stoljeća

NACRTI POSTOJEĆEG STANJA

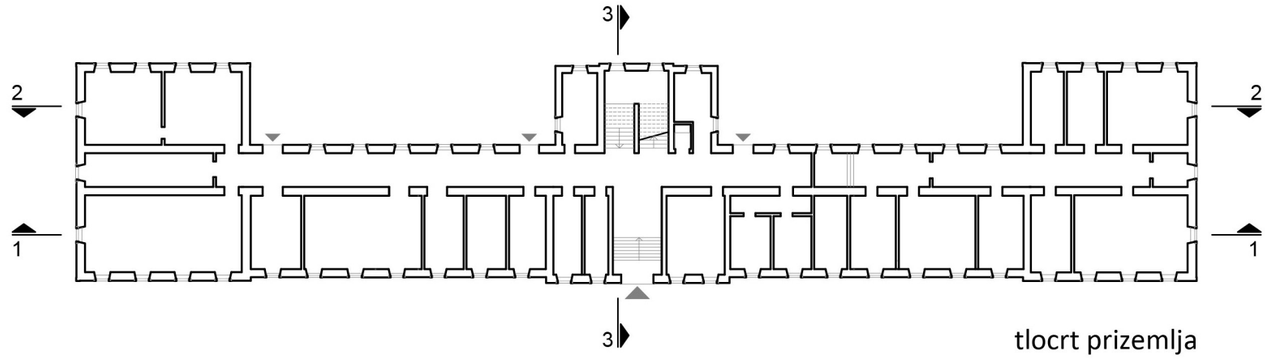

tlocrt prizemlja

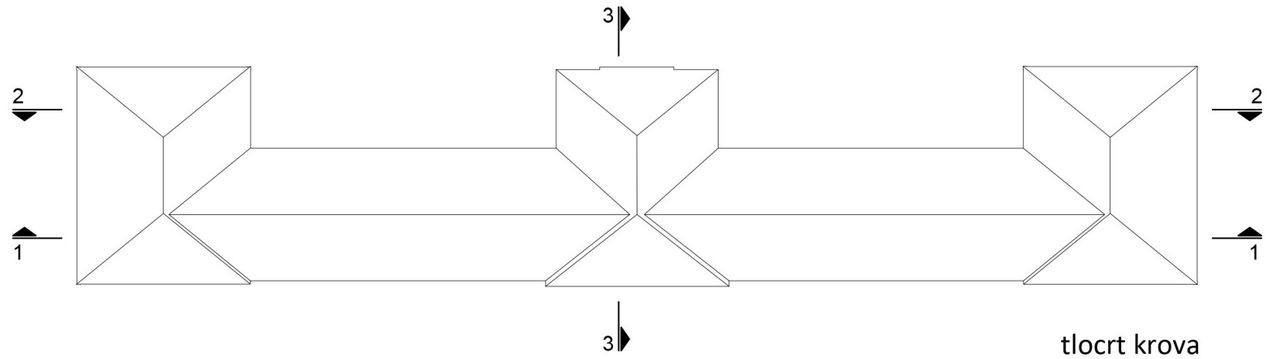

tlocrt krova

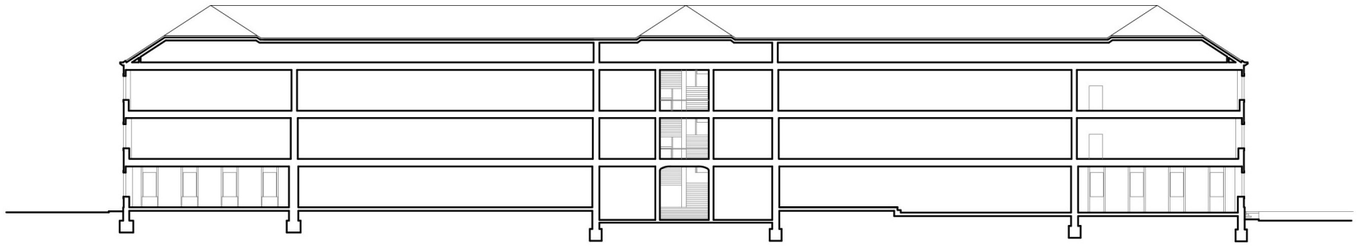

presjek 1-1

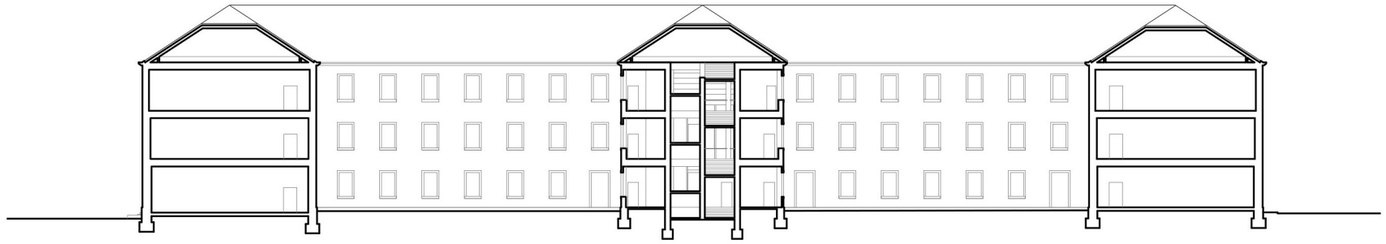

presjek 2-2

NACRTI POSTOJEĆEG STANJA

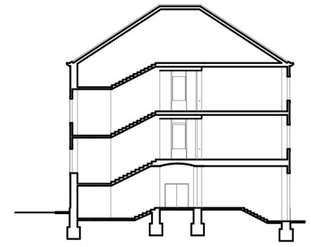

presjek 3-3

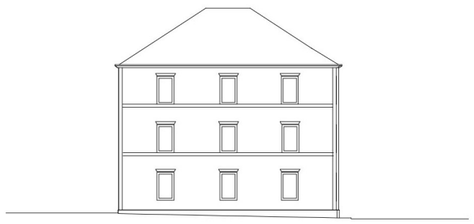

zapadno pročelje

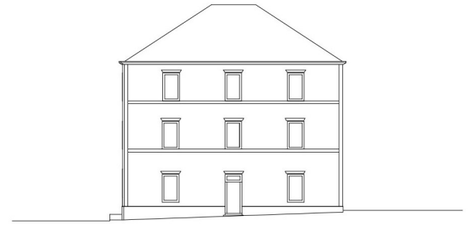

istočno pročelje

južno pročelje

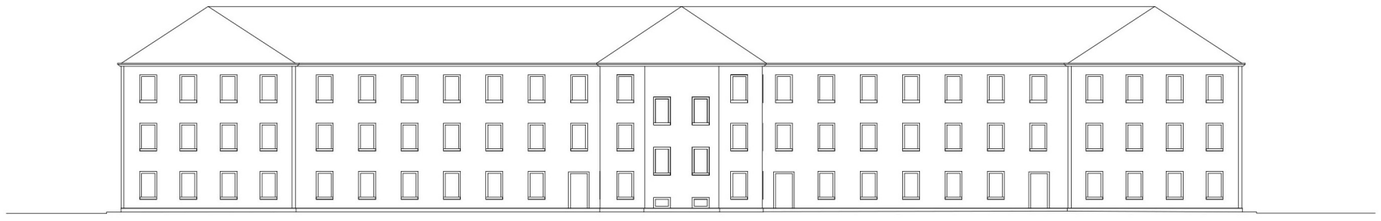

sjeverno pročelje

Na jugoistočnom uglu parcele uz Ulicu Domovinskog rata i Zagrebačku ulicu, nalazi se građanska kuća s gospodarskim objektom. Ova stambena katnica s početka 20. st. sa četiri velika stana, bila je vlasništvo sinjske obitelji Šuić (jedan stan je vlasnik koristio za svoju obitelj, a tri iznajmljivao bogatijim stanarima).[14] Kuća ima visoko prizemlje, jedan kat i potkrovlje. Prizemlje i kat na pročeljima dijeli razdijelni vijenac. Građena je od pravilnih klesanaca, a većim dijelom od muljike sa žbukanim ulična pročeljima i vidljivom kamenom bazom te kamenim stražnjim pročeljem. Krov je dvoslivni (dvorišni istak je također dvoslivan), pokriven valovitim salonitom.[15] Prozori i vrata uokvireni su kamenim pragovima,a glavni ulaz u kuću je u sredini JI pročelja. Ulazna dvokrilna vrata imaju geometrijsku profilaciju i dijelom ostakljena krila koja su vjerojatno bila zaštićena ukrasnom rešetkom (ostakljenja više nema).[16] Lijevo od glavnog ulaza na stražnjem pročelju, nalazi se još jedan, sporedni. Zapadno pročelje ima prizemno krilo, istaknuta prema jugu u odnosu na gabarite opisane kuće. Krov tog krila je terasa na koju se pristupa s kata kuće. Parcela je prema prometnicama ograđena zidom od pravilnih klesanaca s vratima i ogradom od kovanog željeza. Vrata su flankirana zidanim kamenim stupovima koji završavaju profiliranim kapitelima. JNA je tu građevinu koristila za komandu garnizona.[17]

Iza kuće prostirala se velika njiva sa štalom i bunarom, što je sve nakon 2. svjetskog rata nacionalizirano, priključeno parceli vojarne Rainer i dano na korištenje vojsci.[18] Tu se nalazi i gospodarska prizemnica s potkrovljem (nekoć štala opisane građanske kuće), građena od muljike s bazom od kamena žestice. Krov je dvoslivan, pokriven valovitim salonitom. Glavni ulaz u objekt je u sredini dvorišnog pročelja, a nekadašnji ulaz koji se nalazio u sredini uličnog pročelja je zazidan.[19]

[14] JELIĆ BULJAN 2011: 3
[15] JELIĆ BULJAN 2011: 3
[16] JELIĆ BULJAN 2011: 3
[17] JELIĆ BULJAN 2011: 3
[18] JELIĆ BULJAN 2011: 3
[19] JELIĆ BULJAN 2011: 3

Vojarna Rainer (današnje stanje)

Gospodarska kuća Šuić s pomoćnim objektom (današnje stanje)

1.4. VOJARNA U FUNKCIJI JNA

Nakon 2.sv. rata u razdoblju od 1952. do 1965., kompleks vojarni Tadije Anušića, kako se zvao u bivšoj JNA, dobio je i niz novih objekata. Nalaze se sjeverno od zgrade Rainer na mjestu gdje su u 1. svj. ratu stajale pomoćne barake- magazini. Bile su to redom, sa zapada prema istoku, vojnički klub, ambulanta, blagovaonica, učionice. Građene su od kamena i betona, pročelja su ožbukana. Ove zgrade zadržale su se do danas ali su kao i ostatak kompleksa, u lošem stanju.

1.5. ZATVARANJE VOJARNI

Sve do kraja 80-ih i početka 90-ih godina prošlog stoljeća uz kompleks Ivaniša Nelipića (za vrijeme JNA kompleks Tadije Anušića) Sinj je imao četiri vojarne,Štaliju,Pekaru,vojni kompleks sa strelištem na Kukuzovcu i najrecentniju vojarnu Kulu.

Bivša općina Sinj još osamdesetih godina prošlog stoljeća preuzela je od tadašnje JNA vojarne Štaliju i Pekaru te polovicu tadašnjeg Vojnog doma, a zauzvrat je omogućila manje proširenje vojarne Kula te veliko proširenje Kukuzovca koji je postao golemi kompleks od preko 2,5 milijuna metara kvadratnih. JNA 1991. napušta Sinj. Vojarna Štalija s vremenom je prenamjenjena u osnovnu školu, Pekara srušena te na njenom mjestu izgrađen shopping centar. Vojarne Kulu, Rainer s pripadajućim kompleksom i kompleks Kukuzovac preuzeli su pripadnici HV-a. Tada preimenovanu Vojarnu Ivaniša Nelipića, koristili su pripadnici sinjskih ratnih postrojbi, 126. brigade, 16. domobranske pukovnije, vojne policije i drugih.

Barake iz druge polovice 20. st. pridodane kompleksu Ivaniša Nelipića (današnje stanje)

Nakon rata kompleks je napušten i devastiran, a 2012. Vlada RH ga je ustupila bez naknade Gradu Sinju za izgradnju nove zgrade osnovne škole, gradske sportske dvorane i za smještaj upravnih i Nakon rata kompleks je napušten i devastiran, a 2012. Vlada RH ga je ustupila bez naknade Gradu Sinju za izgradnju nove zgrade osnovne škole, gradske sportske dvorane i za smještaj upravnih i drugih administrativnih službi. DPU koji je donijelo Gradsko vijeće parcelu stavlja u zdravstvenu namjenu (domovi za starije i nemoćne osobe).

Vojni kompleks Kukuzovac, koji je bio među kandidatima za vojni poligon, za HV je postao neperspektivan kada je u Sinju ukinuto središte za obuku ročnih vojnika. Taj kompleks od 2,5 milijuna metara četvornih MORH je predao Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, a za njega nakon toga nisu definirani novi sadržaji. U planskim dokumentima Kukuzovac se i dalje vodi kao prostor posebne namjene.

Posljednja je, prije par mjeseci, napuštena vojarna Kula. Prostire se na više od devet hektara, a u njezine četiri stambene dvokatnice živjelo je po 2500 vojnika. Tu se nalaze još velika upravna zgrada, restoran s kuhinjom, zdravstveni punkt, dvije energane, skladišni prostori, servisne radionice. U Kuli je do nedavno bio raspoređen dio zaposlenika MORH-a, desetak civila pred otkazni rok. Oni su bili zaduženi za minimalno održavanje, ali bez njihove prisutnosti nažalost i Kuli prijeti opasnost od devastiranja.

Bivša vojarna Štalija uz nadogradnju prenamjenjena u osnovnu školu

Vojarna Kula

Vojarna Štalija

Vojarna Kula

2. PROBLEMATIKA PRENAMJENE VOJNIH DOBARA REPUBLICI HRVATSKOJ

Tijekom posljednja dva desetljeća nije bio poznat ukupan broj nekretnina u vlasništvu MORH-a. Taj broj je utvrđen tek 2013. kada je ustanovljeno da je MORH na upravljanju imao 976 nekretnina od kojih je 358 bilo predano državnim tijelima nadležnima za upravljanje državnom imovinom u razdoblju od 1992. godine do kraja 2013. godine. Od ostaloga broja MORH je 226 nekretnina definirao kao perspektivne za potrebe obrane, dok je 392 nekretnine definirao neperspektivnima. U tekućoj 2014. godini Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom predana su još 102 neperspektivna objekta.

"U Hrvatskoj do sada nije bilo sustavnih istraživanja problema prenamjene vojnih nekretnina. Najveći broj dosadašnjih analiza je obrađivao problem demobilizacije i reintegracije vojnoga ljudstva što je i razumljivo s obzirom na to da su procesi prenamjene vojnoga sektora u drugim zemljama najviše istraživani u vremenu posthladnoratovskih promjena kada je u Hrvatskoj bila na djelu široka mobilizacija društvenih resursa za obranu zemlje od agresora. Slično drugim postkomunističkim zemljama i Hrvatska je tijekom 1990- ih godina prolazila kroz šire tranzicijske procese koji su učinili nepotrebnim promatranje prenamjene vojne industrije i razvojnih resursa unutar relativno uske perspektive civilno vojnih odnosa".[20] Postoji više razloga zbog kojih se problem prenamjene vojnih nekretnina se u Hrvatskoj nije istraživao, iako je od početka 1990-ih plijenio medijsku pažnju. Prvi se tiče šireg problema koji je prisutan i u drugim zemljama, a to je da su vojne lokacije obavijene tajnošću iz posve razumljivih obrambeno sigurnosnih razloga. To je rezultiralo da su se prenamjene vojnih nekretnina najvećim dijelom provodile u zemljama u kojima je već postojala tradicija civilnoga nadzora nad vojskom.

[20] KARDOV 2014: 7

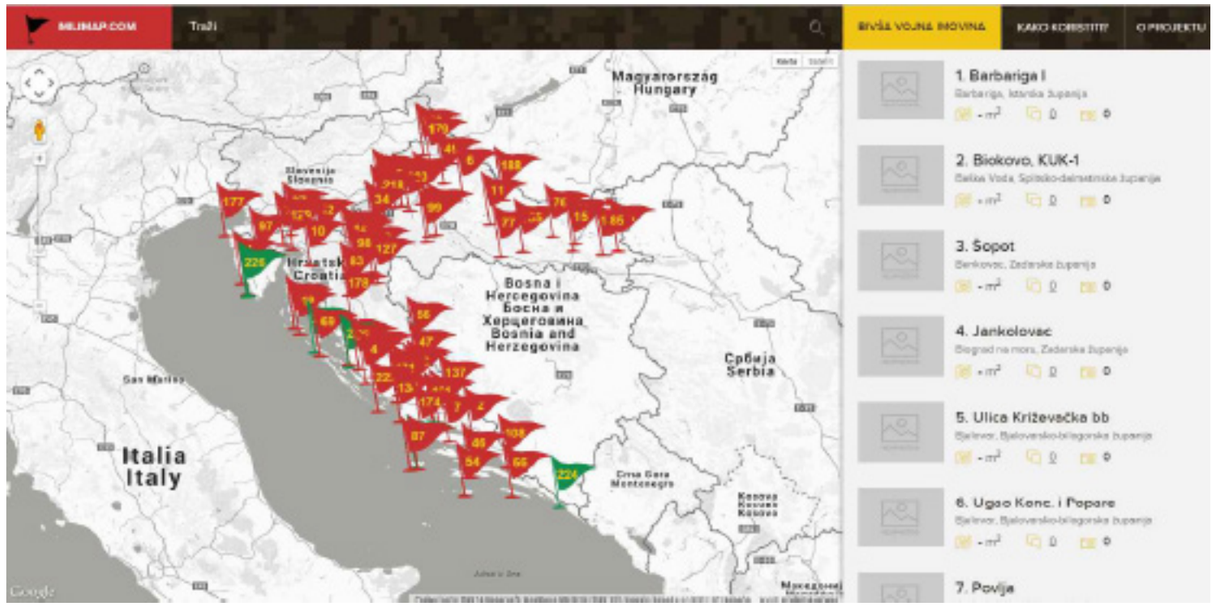

Mapa bivših vojnih nekretnina u RH

Na stranici www.vojnaimovina.milimap.com koju je pokrenuo Centar za mirovne studije iz Zagreba u suradnji s tvrtkom Rationalinternational, građanima je omogućeno označavanje objekata na karti, dodavanje fotografija i rasprava i prijedlozi za buduće korištenje.

Drugi razlog proizlazi iz neuređenosti i neprovidnosti cijeloga sistema upravljanja vojnom imovinom što je posljedica prethodno spomentog aspekta tajnosti vojnih područja. Iako su vojne nekretnine bivše JNA prenesene na upravljanje hrvatskom Ministarstvu obrane problem je što su u bivšoj državi pitanja obrane i vojske bila nedostupna civilnoj sferi. Vojni sistem se razvijao u paralelni i izolirani sistem upravljanja, pa vojne nekretnine nisu zabilježene ni vrednovane u civilnim evidencijama.

Nepokretna vojna imovina bivše JNA za razliku od pokretne nije dio sukcesijske mase između bivših država SFRJ. Ipak je Vlada RH na zahtjev Međunarodnog suda za ratne zločine u Haagu, da dostavi sve moguće informacije i dokumentaciju o povlačenju JNA s teritorija RH, 2003. krenula se s izradom studije u kojoj su navedene sve nekretnine bivše JNA na području RH.

“Utvrđeno je da su nakon povlačenja JNA s područja RH u Hrvatskoj ostale 862 nekretnine ili 27,5%, od ukupnog broja nekretnina bivše JNA (...). Ukupno procijenjena vrijednost imovine JNA bila je, prema toj studiji, najmanje 70 milijardi USD, od čega ukupna potraživanja RH aproksimativno iznose oko 10 milijardi USD (...). Pri tome, vrijednost vojnih nekretnina bivše JNA u Hrvatskoj procijenjena je na otprilike 28,5 milijardi USD.” [21]

U studiji je također uočeno da među 862 vojne nekretnine na području RH ima jako puno starijih objekata, koji su bili sagrađeni još u vrijeme Austro-Ugarske monarhije, što je slučaj i kod sinjske vojarne.

[21] KARDOV 2014: 55-56

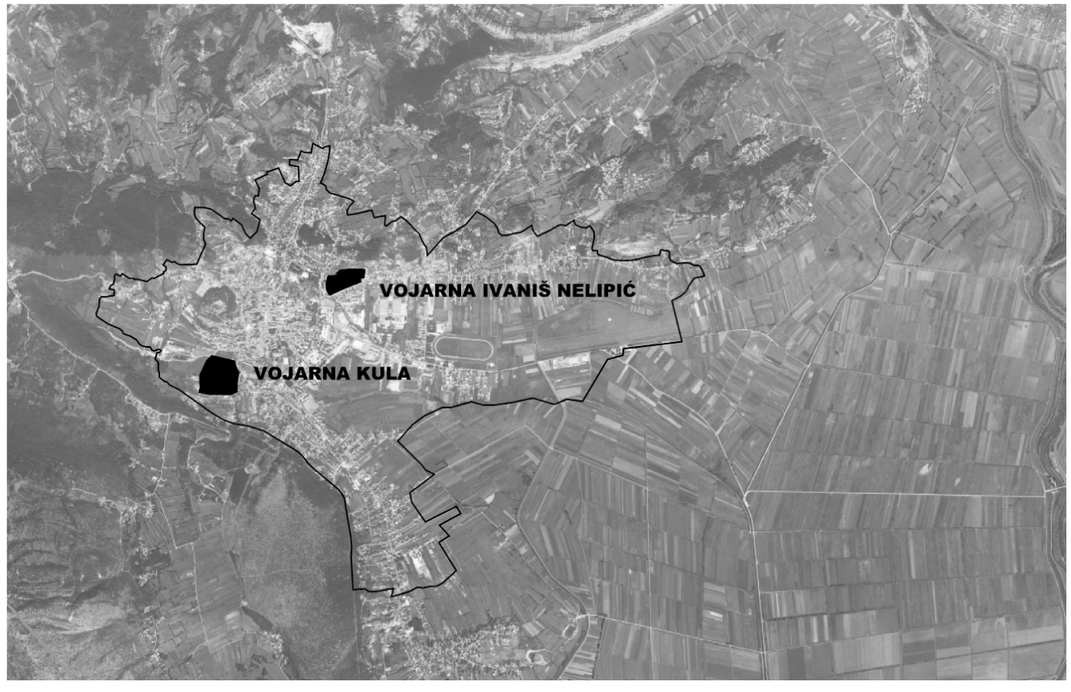

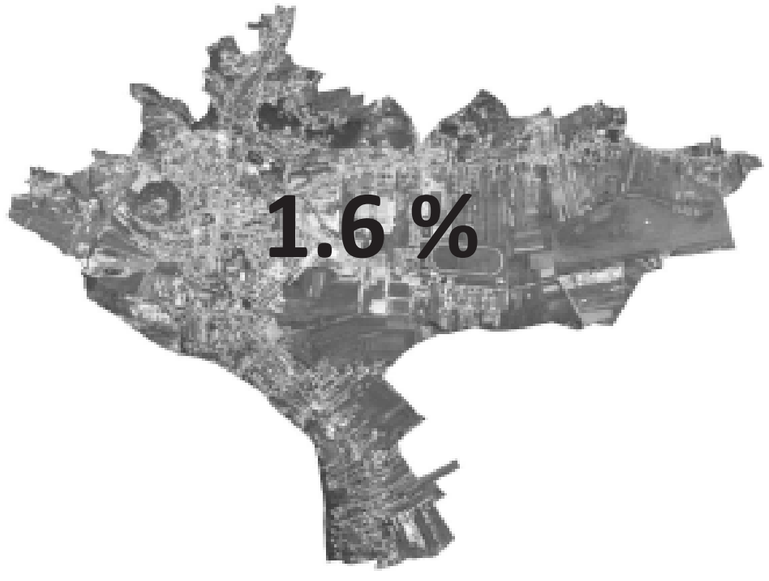

Udio (bivših) vojnih posjeda unutar površine Sinja

2.1. VOJNA BOLNICA U VLAŠKOJ

Bivša vojna bolnica u Zagrebu pripadala je području Pete armije (na kojem je bilo ukupno 3314 zgrada vojne namjene).Od toga su 224 zgrade sagrađene 1918. godine ili ranije, u razdoblju od 1919. do 1945. izgrađene su 383 zgrade, od 1946. do 1955. – 701, od 1956. do 1965. – 760, te od 1966. do 1970. – 242 zgrade. Od 1970. pa do povlačenja JNA 1991. sagrađena su 1004 objekta.

Među ukupno 224 vojna objekta izgrađena prije 1918. godine na području Pete armije nalazila se i zgrada ˝stare vojne bolnice˝. To je ujedno bila i središnja vojna bolnica na području Pete armije, koju je JNA naslijedila od Austro-Ugarske. Nalazi se u samom centru Zagreba, omeđena Petrovom ulicom i Petretićevim trgom na istoku, Jurkovićevom ulicom na sjeveru, te Vončininom ulicom na zapadu. Danas je to ogromno zdanje (oko 8 tisuća kvadrata, s više odvojenih objekata povezanih dvorištima te putovima) u vrlo lošem stanju, s prilično neizvjesnom budućnosti.

U bolnici se (nakon lokacije u Branimirovoj ulici te novozagrebačke ture Dugave pa Siget) 2014. prvi put održao 5. Muzej ulične umjetnosti, festival street arta koji okuplja umjetnike iz cijelog svijeta. Cilj Muzeja ulične umjetnosti nije samo promicanje ulične umjetnosti, nego i decentralizacija kulturne ponude Zagreba ali također u jednakoj mjeri i oživljavanje zanemarenih dijelova grada.

Vojna bolnica u Vlaškoj

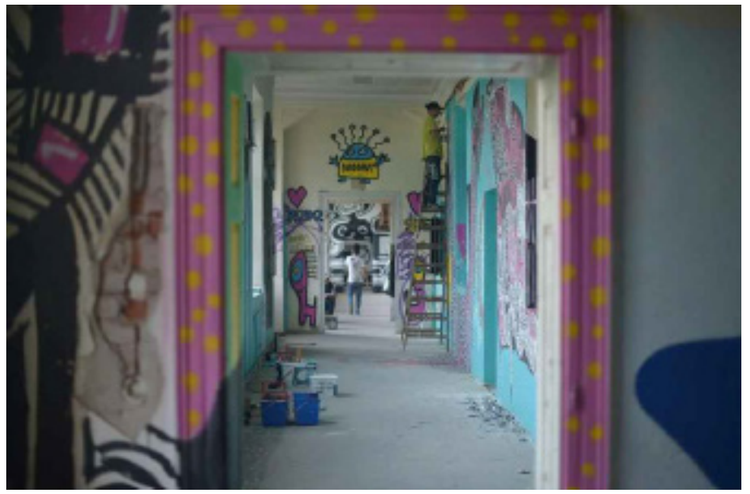

6. MUU (Muzej ulične umjetnosti), 2014.

2. 2. VOJARNA SAMOGOR, VIS

Vojarna Samogor je najveća vojarna na otoku Visu u kojoj je tijekom jugoslavenskog razdoblja bilo smješteno do 1.000 vojnika. Sporazumno je predana HV-u 30. svibnja 1992. godine, a 25. svibnja 1993. godine Ministarstvo obrane vojarnu daje na upravljanje i korištenje Gradu Visu.

Dogovorom između Vlade Republike Hrvatske i predstavnika lokalne vlasti za prijenos vojarne lokalnoj zajednici sastavni dio dogovora bio je da se vojarna Samogor privremeno namijeni za smještaj prognanika za što se i koristila sve do 1998.

Prvo korištenje vojarne Samogor u većim razmjerima sukladno stvarnim kapacitetima prostora nakon odlaska vojske i prognanika događa se tek 2001. godine kada se na inicijativu studenata arhitekture iz Zagreba okupljena oko organizacije međunarodnoga skupa Europskog udruženja studenata arhitekture (EASA) istražuje potencijalne lokacije za održavanje nadolazećeg skupa u 2002. godini koji se tada prvi puta trebao održati u Hrvatskoj. Budući da je skup trebao ugostiti nekoliko stotina sudionika i da je mu je jedan od ciljeva bio kreativni pristup revitalizaciji napuštenih prostora, bivše vojarne su se za hrvatske prilike nametnule kao idealna mjesta.

U ljeto 2001. godine organizira se i prva od triju u nizu ljetnih škola pod nazivom Otokultuvator, dvotjedno događanje u Samogoru koje je okupilo do 500 mladih, većinom studenata iz Hrvatske i susjednih zemalja. Obuhvaćala je niz različitih dnevnih radionica i večernjih filmskih i glazbenih događanja. Tom prilikom radionice rezultiraju različitim materijalima korisnima za daljnji rad na projektnim idejama razvoja otoka, između ostaloga i podlogama za projektnu prenamjenu Samogora.

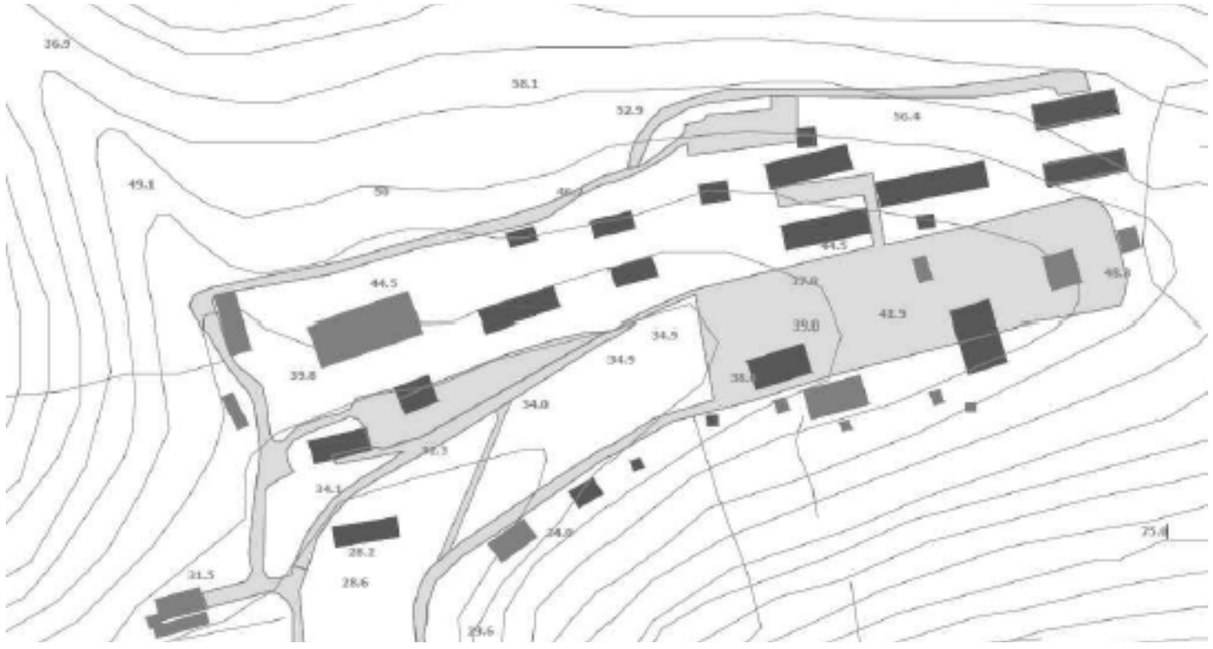

Vojarna Samogor, situacija s dispozicijom objekata

Vojarna Samogor, Vis

Otokultivator, Samogor

2.3. MUZIL, PULA

Muzil je poluotok i dio grada Pule. Proteže se na površini od 180 ha. Poluotok je poznat po tome što je bio neprekidno militariziran duže od 150 godina. Stoga ovo mjesto sadrži sve slojeve kultura koje su prošle Pulom i jedini je neoskvrnuti dokaz novije pulske povijesti. Godine 1859. Austrija određuje Pulu za svoju glavnu ratnu luku. Od tada pa sve do 2007. godine Muzil je bio zatvoren za javnost. Tu su se smjenjivale vojske Austrije, Italije,Jugoslavije i Hrvatske. Zadnja aktivna vojna ustanova na Muzilu bilo je Središte za obuku pješaštva "Muzil" Hrvatske vojske. Na Muzilu se nalazi kamenolom, par fortifikacijskih objekata izgranenih za vrijeme Austro- Ugarske Monarhije, te brojne topovske baterije izdubljene u živoj stijeni. Sa sjeverne obale s rta Kumpar polazi u smjeru otoka Sv. Jerolima lukobran duljine 1.210 m. Budući da su brojne vojske tijekom svog boravka sagradile ogroman labirint podzemnih tunela pod Pulom, tako se i za Muzil veže urbana legenda koja govori kako je jedna muzilska vojna utvrda podmorskim tunelom povezana s Brijunima.

Muzil više ne ugošćuje vojnike, a Ministarstvo obrane predalo je čitavo područje Puli, koja je tek nakon 150 godina postala vlasnikom područja koje joj prirodno pripada. Vlada Republike Hrvatske i Istarska županija osnovali su 2003. godine tvrtku Brijuni rivijera d.o.o. s ciljem stvaranja elitnog turističkog odredišta. Na tom je području predvinena i izgradnja dviju marina s ukupno 550 vezova u moru, dok bi se na suhom trebalo naći 800 vezova, hotel, luksuzne vile i apartmani i golf tereni. Taj službeni projekt naišao je na jako neodobravanje javnosti.

Osim Muzila, dobar dio pulskog zaljeva je bio vojno područje, pa je tako 2006. ogranizirana i radionica triju arhitektonskih fakulteta (Zagreb, Venecija, Ljubljana) za prenamjenu otočića Katarina na kojem se nalazi vojarna Monumenti, nazvanu katarina 06. Monumenti su također bili i mjesto održavanja još jednog ljetnog glazbenog festivala pod nazivom Seasplash.

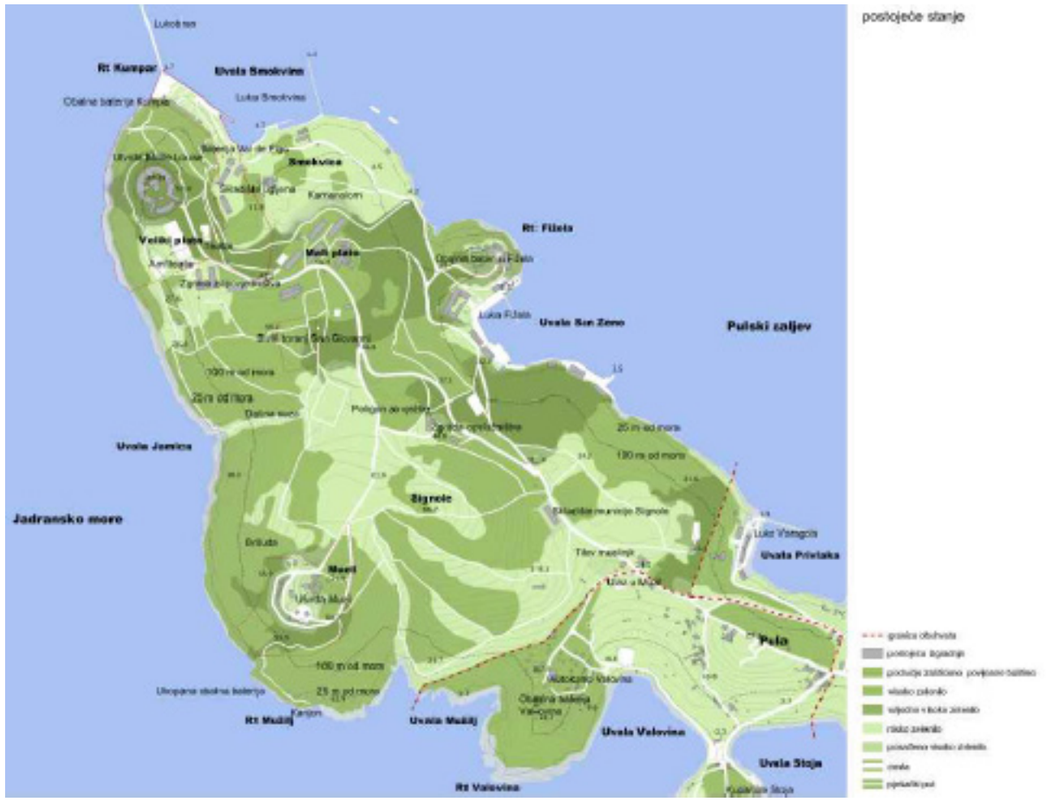

Poluotok Muzil, Pula, postojeće stanje (prostorno programska studija, 3LHD,2008.)

Otok Katarina, Pulski zaljev

3. VOJARNA IVANIŠ NELIPIĆ U SINJU

3.1. ŠTO S VOJARNOM? - OKRUGLI STOL

Pitanje prenamjene vojnog kompleksa Ivaniša Nelipića u Sinju otvoreno je tek nakon što je prešao u vlasništvo grada 2012. godine. Organiziran je okrugli stol na inicijativu lokalnih udruga mladih koji su vojarnu i skvotirali još 2009. Grad Sinj je doduše naručio DPU za prostor vojarne iz kojeg je vidljivo da nije nastao kao rezultat kritičkog promišljanja javnog prostora. S obzirom na položaj i veličinu kompleksa predviđeni sadržaji bi trebali biti od javnog interesa, što DPU ne predviđa (svega 15%prostora predviđeno je za javne i društvene sadržaje). Sama aktivnost mladih ljudi na tom prostoru i privlačenje prvih posjetitelja na lokaciju organiziranjem brojnih programa za mlade (projekcije filmova, koncerti klasične i alternativne glazbe, likovne radionice, slušaone, književne promocije...) govori kako je javnost prepoznala potencijal ovog prostora u centru grada.

Okrugli stol na temu ˝Što s vojarnom?˝

Tvornice i bivši industrijski objekti koji postaju novi hramovi kulture u post-industrijskom društvu, prenamjenjujući se u galerije, koncertne dvorane i muzeje, “concept” trgovine i “design” hotele nisu nikakva novost u svijetu. Ovi prostori postaju “ready-made” elementi reciklirani i prilagođeni novim svrhama. Nova su značenja generirana kroz svoju materijalnu pojavnost i povijesnu pozadinu kao posljedica ovog procesa inovacija. Tako i u Hrvatskim primjerima najčešće nailazimo na oblike privremenog korištenja napuštene arhitekture i to uglavnom od marginaliziranih oporbenih skupina mladih (skvotiranje, festivali). Taj subverzivni čin protiv politike korištenja prostora društvu jest ujedno i čin kreativnosti i na korist zajednice (u ovom slučaju mladih) ali u pravilu ne funkcioniraju kao konačno rješenje. Najčešće ovakve akcije potraju par godina i rijetko su prepoznate od strane lokalnih vlasti i zato propadaju.

Trenutni DPU vojarne Ivaniša Nelipića

3. 2. PULSKA GRUPA / PLAN ZA VOJARNU IVANIŠA NELIPIĆA U SINJU

Zauzmi - Obrani - Proizvodi

˝Napuštena vojna infrastruktura predstavlja izuzetno bitan materijalni resurs za razvoj društva u različitim gradovima. Međutim, vladajući politički procesi nam još od Margaret Tacher uporno ponavljaju da „Društvo ne postoji“, pa stoga u napuštenim objektima u svojoj okolici ne vide nikakav potencijal razvoja već isključivo nekretnine, zemlju, kvadrate sa pripisanim im monetarnim vrijednostima.

U takvim uvjetima nam ne preostaje drugi politički čin osim manifestiranja društvenosti, i to upravo u prostorima koji su nam nadohvat ruke, sa druge strane žice i pod ključem. Društvo, kojemu se negira mogućnost postojanja, pred sebe postavlja jasan zahtjev, izrečen još u Argentini pred jednim desetljećem: Zauzmi - Obrani - Proizvodi.

U slučaju Sinja se u zauzetoj vojarni proizvodi upravo ono što nam se konstantno već dva desetljeća negira, a to je nova društvenost neophodna da bi grad kao takav uopće postojao. Neposrednim djelovanjem građana od vojarne, kao pojma zabranjenog prostora kontrole, stvara se jedan potpuno suprotan prostor - neposredan prostor demokracije koja je moguća jedino ako se društvo oslobodi vladajućih političkih procesa, odnosno istih onih ljudi koji negiraju naše postojanje.˝[22]

Pulska grupa - Povijesni ulaz građana u vojarnu Valelunga, 2007. (foto: Dejan Štifanic)

˝...dok se nisu dogodile one šetnje Muzilom nitko živ tamo nije bio, nitko nije imao pojma koliki je to prostor, kakav je i čega tamo sve ima. Tada su ljudi shvatili koliko je suludo da se taj prostor proda tamo nekoj kompaniji. Dok god je taj prostor nepoznat teren onda s njim možeš u tajnosti raditi što hoćeš.˝

Pulska grupa

[22] dopis Pulske grupe prilikom organizacije okruglog stola na temu ˝Što s vojarnom?˝

4. PRIMJERI PRENAMJENE U SVIJETU

4.1. HHS ARCHITECKTEN / HESSEN KAMPUS

Bivše skladište tenkova u Hessenu u Njemačkoj preoblikovano je u energetski visoko učinkovitu školu. Novo izgrađeni paviljoni učionica su smješteni pod postojećom visokom krovnom konstrukcijom, a pokrov je zamjenjen tankom translucentnom opnom. Veliki krov površine 5000m2 sastavljen je od panela koji su prekriveni tankim filmom koji štiti od zagrijavanja i jakog svijetla,a zbog male debljine od 1 mikrona i dalje je translucentan. Unutrašnjost zgrade od 4,400 m2 zadržava originalni betonski pod.

Svaka od zasebnih modula učionica ima svoju vlastitiu kontroliranu klimu. Rezulatat je dvostruka ovojnica koja uvelike smanjuje gubitak energije.

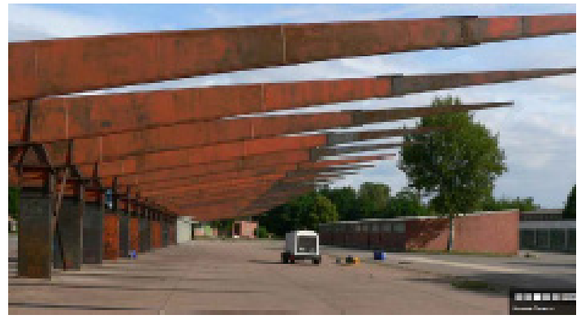

4. 2. ARK D-0 (ATOMSKA RATNA KOMANDA), KONJIC, BIH

U nuklearnom bunkeru nedaleko od Konjica u BiH, održava s eodnedavna bijenale suvremene umjetnosti. Građen je u tajnosti od 1953. do 1979. godine, pod nazivom DO ARK, da bi se u slučaju atomske katastrofe tu sklonili bivši predsjednik Jugoslavije i njegovih 350 najbližih suradnika. Taj impozantni prostor, masivne betonske konstrukcije, izgrađene u obliku potkove ima oko 6.500 kvadratnih metara prostora, nalazi se na oko 300 metara ispod površine zemlje i podijeljen je u 12 blokova. Do 90-ih godina izgradnja i postojanje tog bunkera bila je najstrože čuvana vojna tajna, a danas je otvoren za javnost.

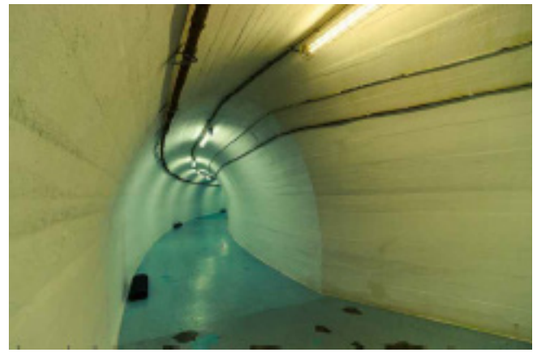

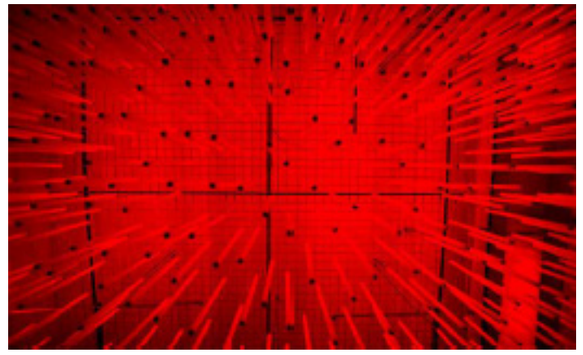

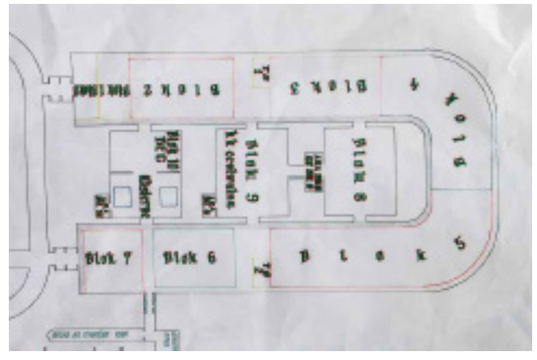

4.3. GRADSKA KNJIŽNICA LABIN

Damir Gamulin, Igor Presečan, Margita Grubiša, Marin Jelčić, Zvonimir Kralj, Igor Presečan, Ivana Žalac

Gradska biblioteka u Labinu u Istri sagrađena je u jednoj od bivših hala iznad starog i napuštenog rudnika. Tamošnji rudnik i rudarska industrija ugašeni su krajem osamdesetih godina, ali infrastruktura objekata koji su (nadzemno) servisirali rudnik zaštićeni su kao vrijedni primjeri industrijskog nasleđa. Čitava zona Pijacala bi u konačnoj, i svim drugim fazama, trebala funkcionirati kao važni gradski javni prostor i budući generator kulture u regiji. Prostor uokolo dominantnog elementa zone –Šohta, monumentalne platforme za spuštanje u rudnik, u projektnom se rješenju pretvara u reprezentativnu zonu, sa Šohtom kao ikonografskim elementom. Nova gradska knjižnica nalazi se u jednom od nadzemnih objekata bivše industrije – Mramornoj dvorani (nekadašnjoj upravnoj zgradi tvorničkog kompleksa) pa je samo jedan dio i prva izvedena faza ovog urbanističko-arhitektonskog rješenja za kompleks u cjelini. Kroz cijeli interijer prisutni su i vidljivi dijelovi stare strukture i materijala; to su mramorni zidovi, dio popločanja i obnovljeni svod ispunjen staklenim opekama u Mramornoj dvorani kao i segmenti ostavljenih cijevi i zidnih pločica u ulaznom holu, kao i u pratećim prostorijama.

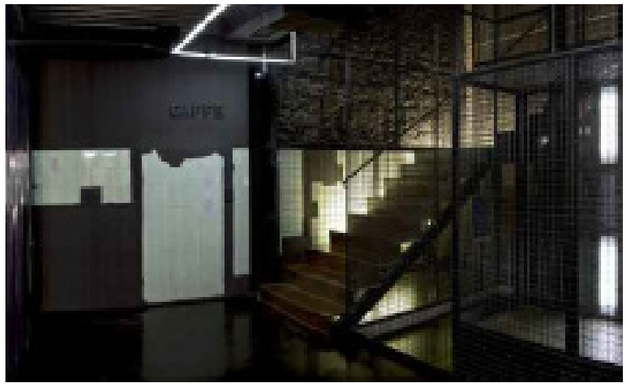

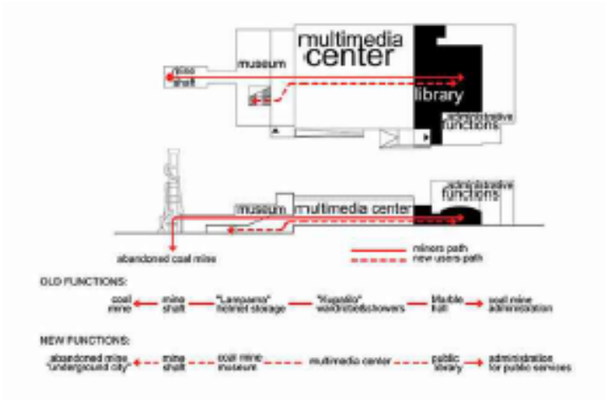

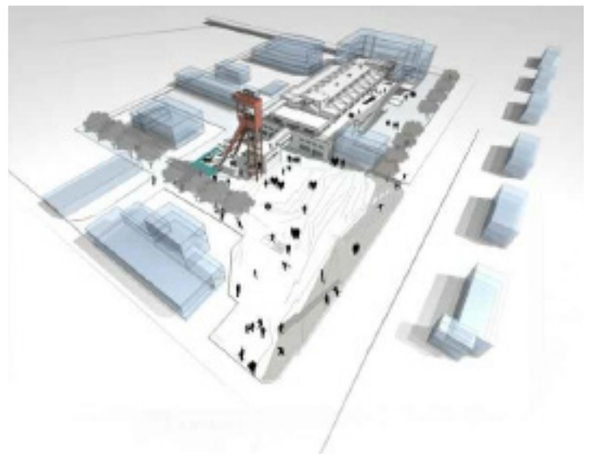

4.3. AUDIOVISUAL CENTER ˝MAGICAL˝ GARDENY, LLEIDA, 2011.

Pich-architects

Centar je smješten u bivšim barakama u kojima se trenutno nalazi znanstveni park grada Lleide. Projekt rehabilitira postojeće zgrade i dodaje treći volumen kako bi nadopunio funkcije programa centra. Volumen je natkrit razapetom opnom koja povezuje sve tri zgrade i konkavno uobličuje ulaz s trga. Unutar tog fluidnog prostora nalaze se društveni prostori centra (caffe, recepcija, čekaonica i sl.). Ova lagana kontrukcija u skuobu je s masivnošću postojećih zgrada, dajući novom programu odgovarajući karakter.

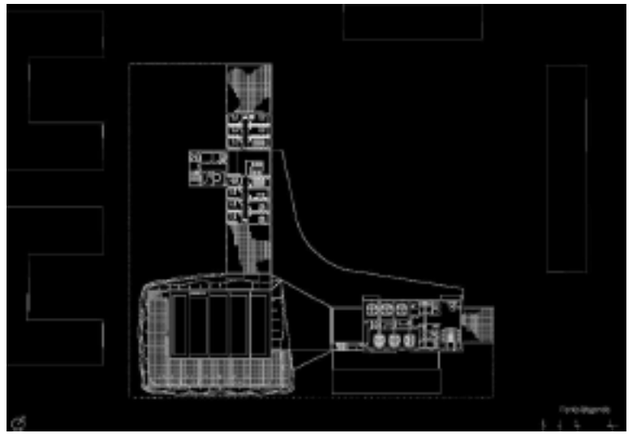

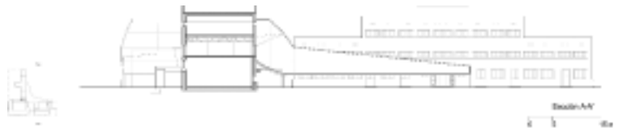

4.4. PCITAL GARDENY, LLEIDA, CATALUNA, šPANJOLSKA

Pich-architects

Ovaj projekt prvi je u nizu zahvata za regeneraciju napuštenih zona grada Lleide. Zona obuhvata su 3 barake H tlocrta. koje se natkrivanjem dvorišta povezuju u jednu kompaktnu zgradu. Natkrivena dvorišta zamišljena su kao zeleni staklenici koji stvaraju termalni međuprostor.

5. ZAKLJUČAK

Pojednostavnjeno prikazano proces planiranja prenamjene se odvija kao zatvoreni proces unutar državnih tijela. Ona donose odluke o prijenosu upravljanja ili vlasništva,nakon čega slijedi novi zatvoreni proces planiranja buduće namjene. Građani po prvi put sudjeluju u procesu planiranja prenamjene tijekom donošenja izmjena prostornoga plana u kojem se definira nova namjena bivšeg vojnog prostora, ali po principu javnoga uvida već gotovo rješenje.

“Svođenje šireg procesa planiranja prenamjene bivših vojnih nekretnina na samo jedan njegov element, prostorno planiranje, često znači da je riječ samo o određenju buduće opće namjene prostora, te da ne uključuje društvene ekonomske i druge analize troškova i koristi, ispitivanje tržišta i ostale važne elemente”.[23]

Temeljna sredstva koja bi kroz procese prenamjene vojnih nekretnina trebalo ostvariti su otvorenost procesa i participacija javnosti. Time bi se lakše odgovorilo na pitanje potrebe javnosti za određenim mogućim sadržajima, na korist čitave zajednice. Također, uključenost javnosti i participacija različitih zainteresiranih strana može biti najučinkovitije sredstvo za razlikovanje razvojnih vizija od razvojnih iluzija.

Što se tiče plana za vojarnu Ivaniš Nelipić, kao i druge primjere vojne arhitekture bitno pitanje na koje treba odgovoriti je pitanje valorizacije ove arhitekture. U Hrvatskoj je u zadnje vrijeme porasla svijest o potrebi očuvanja industrijske baštine, međutim ona vojna još uvijek nije valorizirana. Iako možda dio te imovine nema neku vrijednost, zabrinjavajuće je da ona još nije procijenjena.

---

[23] KARDOV 2014: 196

Nakon odluke o tome što je od postojeće arhitekture vrijedno čuvanja, sljedeće pitanje na koje treba odgovoriti je ekonomska isplativost projekta. Potrebno je odvagnuti koji su to sadržaji koji će služiti na opću dobrobit lokalne zajednice, a ujedno biti isplativi. Kulturni program je naravno društveno obogaćujući, ali treba razmisliti da li postoji mogućnost heterogenog programa koji će omogućiti neku vrstu samoodrživosti, ili čak biti pokretač ekonomskog razvoja zajednice.

Vojna arhitektura svojom naravi traži strogu hijerarhiju, te je izazov takvu krutu strukturu prilagoditi fluidnim suvremenim arhitektonskim i društvenim programima. Rad na reprogramiranju stoga bi se mogao odvijati u fazama, ili pak ne težiti konačnosti arhitekture. Jednako kao što je postojeća struktura nekad bila vojarna, današanja vizija može biti centar društvenog i obrazovnog života grada, a u budućnosti nešto treće.

6. IZVORI

Nacrti postojećeg stanja: Stipe Marasović, d.i.a., Anđela Marinović

DALBELLO,LUJO, Sinj u sjećanju od 1910. do 1918. godine, Ogranak Matice Hrvatske, Sinj 1996. godina
GUNJAČA, STJEPAN, Najstarija poznata katastarska mapa Sinja, Zbornik Cetinske krajine, knjiga 2., Sinj 1981, 167-183.
JELIĆ BULJAN, ELZA, Konzervatorski elaborat za vojarnu Rainer i građansku kuću Šuić s pripadajućim pomoćnim objektom, Split 2011.
KARDOV, KRUNO, Kome propadaju bivše vojne nekretnine? Iskustva prenamjene u Hrvatskoj, Centar za mirovne studije i Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb 2014.
MARASOVIĆ, KATJA; VULIĆ, ŠIME, Konzervatorski elaborat za uređenje utvrde Kamičak i zgrade Palacina, 2014.
MILOŠEVIĆ ANTE, Arheološki spomenici gornjeg i srednjeg toga rijeke Cetine. Zbornik Cetinske krajine, knjiga 2., Sinj 1981, 1-135.
PULASKA GRUPA, Katarina 06 - Otvaranje pulske obale, UPI - 2M, 2006.
VRGOČ, MARTIN, Pregled povijesti grada Sinja, Ogranak Matice Hrvatske, Sinj 2009. godina

http://www.obris.org/
http://www.vojnaimovina.milimap.com/
http://www.d-a-z.hr/hr/vijesti/pulska-grupa-zajednickim-dobrom-protiv-istarskog-mikrofasizma,1360.html
http://www.pula.hr/fileadmin/sadrzaji/dokumenti/leo/muzil_3lhd_ppstudija.pdf
http://www.hhs.ag/projekte.html
http://www.picharchitects.com/en/
http://vizkultura.hr/gradska-knjiznica-labin/
http://www.bijenale.ba/

ANALIZA / KONCEPT

UVOD

Sinj je grad od približno 25 000 stanovnika, smješten u Dalmatinskoj zagori, najveći grad Cetinske krajine. Smješten je uz krško Sinjsko polje i okružen planinama Dinarom, Kamešnicom, Svilajom i Visokom. Iako je od Splita udaljen tek 35 km i dobro prometno povezan s glavnim gradom Splitko dalmatinske županije, Sinj pripada zoni kontinentalne klime.

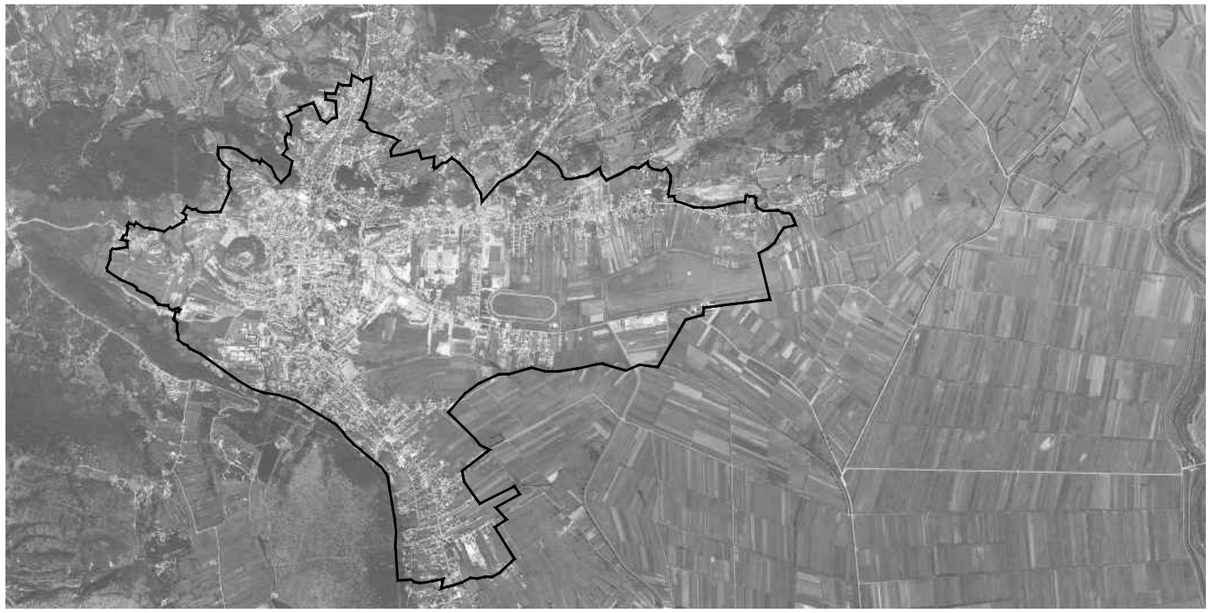

Predmetna lokacija se nalazi uz sam centar grada Sinja, na bivšem vojnom teritoriju darovanom gradu na korištenje 2012. od MORH-a. Parcela površine 41 983 m2 je napuštena neposredno nakon završetka Domovinskog rata, i od tada prepuštena propadanju i devastaciji. Unutar obuhvata nalazi se niz objekata iz druge polovice prošlog stoljeca kao i tri objekta iz razdoblja Austrougarske. Najstariji među njima je nekadašnja velika vojarna Rainer, preventivno zaštićeno kulturno dobro. Vojarni su početkom 20.st. također pridodana dva nekadašnja civilna objekta koji se nalaze u jugozapadnom uglu obuhvata, na ulazu u zonu. Lokacija se nalazi između dvije bitne prometnice- Zagrebačke ulice (pravac ZG-ST) i Ulice Domovinskog rata.

Sinj je oduvijek imao bitnu vojnu ulogu, pa je u njemu osim vojarne kojom se bavi ovaj rad smješteno više napuštenih vojnih područja, između ostalih i nedavno demilitarizirana vojarna Kula, koja je nakon ukidanja obaveznog vojnog roka izgubila na značaju. Vojarna Ivaniša Nelipića pak je osobito zanimljiva jer se nalazi uz sam centar grada te je pogodna za javne sadržaje. Suprotno željama Vlade pri darivanju parcele Gradu, donešen je GUP koji parcelu stavlja u pretežito zdravstvenu namjenu, te je u planu izgradnja više staračkih domova s privatnim investitorima. Građani Sinja su takvom odlukom nezadovoljni.

Kao i većina bivših vojnih posjeda i vojarna Ivaniša Nelipića, iz očitih razloga što su vojni posjedi obavijeni tajnošću i nerijetko i doslovno držani pod ključem, građanima već godina predstavlja nepoznanicu, praznu parcelu, gotovo crnu rupu u centru grada. Napušteni vojni posjedi nakon rata u Hrvatskoj su problem mnogih gradova, i pitanje njihove prenamjene rijetko se pokreće. Jedan od razloga je šta ova vrsta imovine kod nas nije uopće valorizirana, i zato je često prepuštena propadanju.

1 Vojarna I.N.zelenilo
2 Vojarna I.N.plato
3 Gimnazija
4 Gradski bazen
5 Pijaca
6 Hotel
7 Športska dvorana
8 Rekreacijska zona

PRENAMJENA BIVŠEG VOJNOG KOMPLEKSA IVANIŠ NELIPIĆ, SINJ

Anđela Marinović _ak.god. 2014./2015.

PROGRAM

Vojarna se nalazi istočno od sinjskog gradskog parka. Igrom slučaja zapuštena i ozelenjena parcela funkcionira i kao logičan nastavak parka. Uz park je smješten i kompleks srednjih škola, kao i nekadašnji Dom mladih. Prostor za mlade u gradu je neriješeni problem, koji osobito dolazi do izražaja u proteklih desetak godina s pojačanom aktivnošću udruga mladih, pojave alternativne glazbene scene u gradu, kao i porasta razvoja turizma, ne samo u sezoni koja se vrti oko tradicionalne sinjske Alke i blagdana Velike gospe, nego tokom cijele godine zahvaljujući interesu za prirodne ljepote i seoski turizam.

TRADICIJA

ALTERNATIVNA SCENA

Spomenute udruge mladih već su prepoznale potencijal ovog prosotra u centru grada, pa je vojarna već gotovo desetljeće skvotirana, i uz suglasnost vlasti intenzivno se koristi. Uz ljetni festival alternativne glazbe S.A.R.S. sinj je tako zahvaljujući napuštenim barakama Ivaniša Nelipića dobio program alternativne glazbe tokom cijele godine. Osim koncerata održavaju se i izložbe, radionice, projekcije filmova, koncerti klasične glazbe. Smatram da je ovaj oblik korištenja lokacije svakako vrijedan čuvanja. Uz to se naravno postavlja pitanje isplativosti prenamjene u bilo kojem obliku. Kulturni sadržaji služe na dobrobit društva, ali ne nude mogućnost makar djelomičnog financiranja projekta. Zato je logično rješenje za prenamjenu komplesa hibridni program koji nudi sadržaje koji gradu nedostaju a ujedno pokreće razvoje nekakve djelatnosti te stvara nova radna mjesta.

S obzirom da se lokacija nalazi uz kompleks srednjih škola osnovni program mog plana za prenamjenu vojarne je također srednja škola, ali specijalizirani tip koji u gradu ne postoji, a i u regiji ih je mali broj. Poljoprivredna srednja škola izvrsno se uklapa u sredinu kao što je Sinj. U gradu nedostaje djelatnosti, i teško je razmišljati o oživljavanju bilo kojeg oblika industrije, uz primjere više ugašenih industrijskih pogona (tvornica tekstila Dalmatinka). Parcela je dovoljno velika da zadovolji program škole koji sadrži praktično učenje na otvorenom i brojne praktikume. Također uvođenje srednje škole dobro funkcionira uz kulturne i društvene sadržaje za mlade koji su na tom prostoru potrebni. Budući da u Hrvatskoj ne postoji mnogo škola ovog tipa, program bi mogao privući i studente iz drugih krajeva države. Zbog toga je u program uključen i određeni smještaj u obliku hostela za mlade, koji tokom godine funkcionira kao studentski smještaj, a ljeti tokom turističke sezone kao jeftini smještaj.

Lokacija se nalazi na spoju između dviju rekreativnih zona grada, parka i šume Medinjak, pa kao već prigodno ozelenjeni prostor, koji je i dodatno naglašen uvođenjem poljoprivrednih aktivnosti, dobiva rekreativni karakter. Tako posljednji od sadržaja za novu namjenu vojarne, uz ŠKOLU, MULTIMEDIJALNI CENTAR, SMJEŠTAJ ZA STUDENTE jest i nova SPORTSKA DVORANA. Gradu Sinju je nova sportska dvorana većeg kapaciteta postrebna. Sportski klubovi trenutno koriste postojeću dvoranu u kompleksu srednjih škola koja je u izuzetno lošem stanju i ne zadvoljava postojeće kapacitete.

STAKLENIK + DRUŠTEVNI SADRŽAJ

UTILITARNI DJELOVI PROGRAMA

REKREACIJA

OBRADIVE POVRŠINE
BOTANIČKI VRT
PARK

ZELENA ZONA

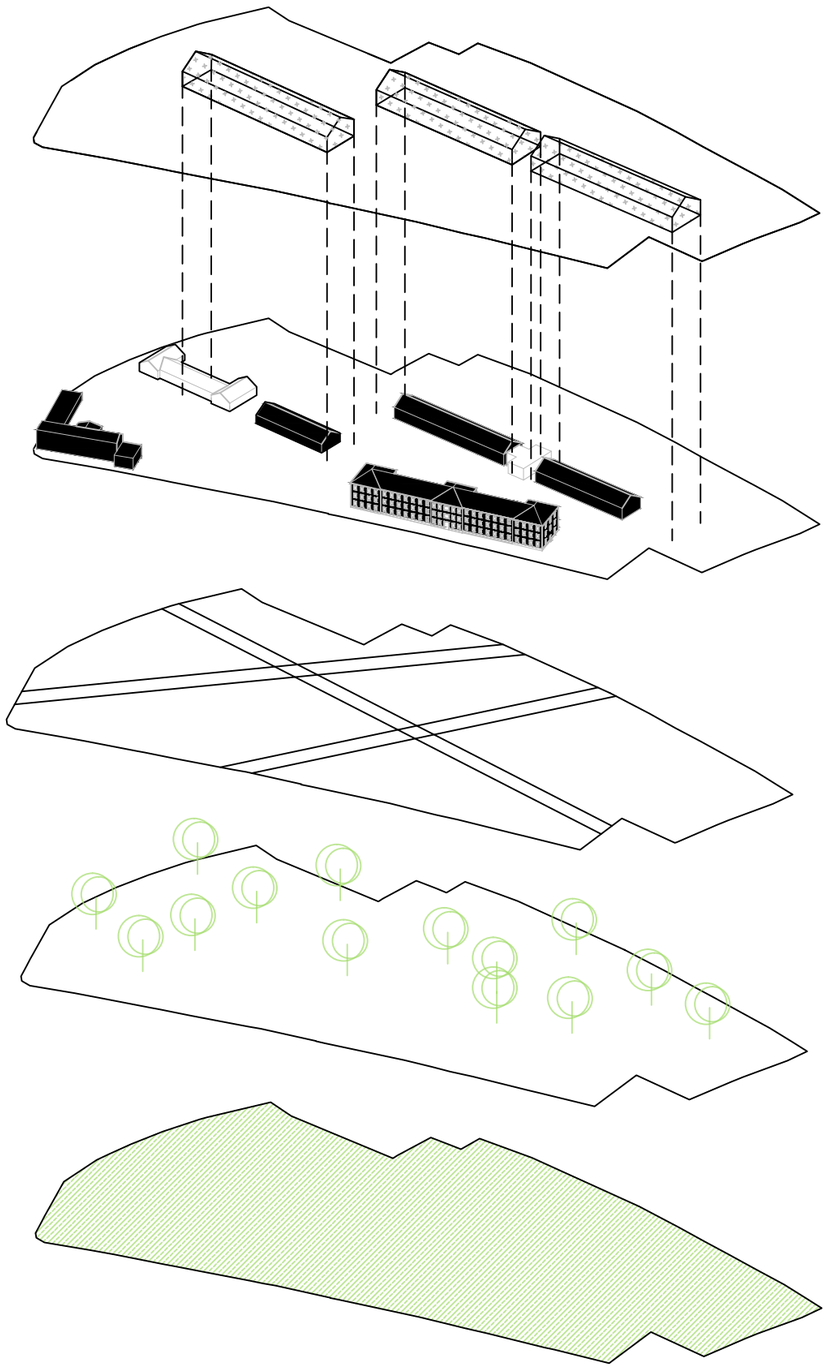

ISKAZ POVRŠINA

POLJOPRIVREDNA ŠKOLA
(postojeća vojarna Rainer)

-učionice opći predmeti
-učionice stručni predmeti
-mehanička radionica
-laboratoriji

- PVN
-sanitarije

-zbornica
-ravnatelj
-tajništvo
-pedagog, psiholog, računovođa
-arhiv
-sanitarije

4350 m2

SPORTSKA DVORANA
(nekadašnja zgrada vojnih učionica)

-velika dvorana
-mala dvorana
-svlačionice
-ulazni prostor
-karte
-garderoba
-kabinet trenera
-spremište sprava
-gospodarski prostori
-kotlovnica
-kućni majstor
-osoblje
-uprava

+ ŠKOLSKI HIDROPONSKI STAKLENIK
+ RASADNIK
s pomoćnim prostorima

2319 m2

MMC
(nekadašnja zgrada vojne menze)
-knjižnica
-sprema knjiga
-čitaonica
-sanitarije
-caffe

-auditorij
-foyer
-ulazni prostor
-karte
-garderoba izvođača
-garderoba posjetitelji
-sanitarije

+ ŠKOLSKI STAKLENIK
+ RASADNIK
s pomoćnim prostorima

2776 m2

HOSTEL
(nekadašnja zgrada vojničkog kluba)
-sobe
-dnevni boravci
-praonica rublja
-recepcija

-restoran
-kuhinja
-gospodarstvo

-caffe
-bio-bio shop
-biljna ljekarna
-tržnica cvijeća
-tržnica sadnica
-tržnica povrća

+ ŠKOLSKI STAKLENIK
+ RASADNIK
s pomoćnim prostorima

3785 m2

MUZEJ BOTANIČKE ZBIRKE
(nekadašnja građanska kuća Šuić)
-stalni postav
-promjenjivi postav
-ulaz,hall
-karte
-arhiva
-restauracija
-ravnatelj, kustos
-skladište
-sanitarije
-predavaonica

868 m2

PUNKT REKREATIVNE ZONE
(pomoćni objekt kuće Šuić)
-planinarska, biciklistička udruga
- javni wc
-rent-a-bike
-sportska oprema
-caffe

260 m2

GARAŽA
-56 parkirnih mjesta

1731 m2

ukupno izgrađeno: 16 089 m2

PRENAMJENA POSTOJEĆIH KUĆA

Pitanje koje se nameće pri reprogramiranju čitavog kompleksa - jesu li zatečeni objekti vrijedni čuvanja i ako jesu u kojoj mjeri. Dvije građevine iz doba Austrougarske su predviđene za čuvanje i obnavljanje, dok prizemne barakesagrađene za JNA nemaju neku vrijednost. Smatram da je ove kuće ipak moguće sačuvati i pritom zadržati memoriju na nekadašnju svrhu kompleksa, koja postoji u mentalnoj mapi grada. Intervencija pak mor biti jednostavna i jeftina, kako bi opravdala korištenje arhitektonski nevrijedne izgradnje. One se ne trebaju puno mjenjati jer njihovo obnavljanje može biti neispalativije nego rušenje i novogradnja. Tako minimalnom intervencijom postojeći se objekti prilagođavaju za utilitarne djelove programa, krute jezgre kojima ne treba mnogo prirodnog svjetla i ventilacije, a na njih naliježe nova konstrukcija koja u unutar sebe uvodi nove društvene prostore nu kombinaciji sa staklenicima za praktični rad poljoprivredne škole.

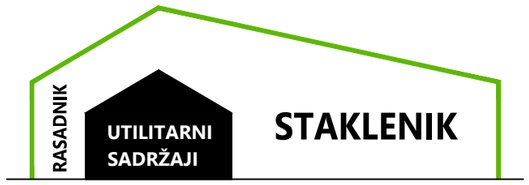

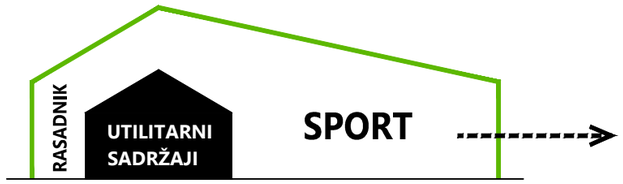

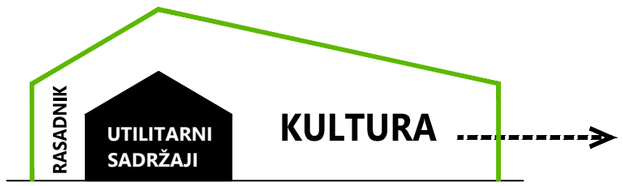

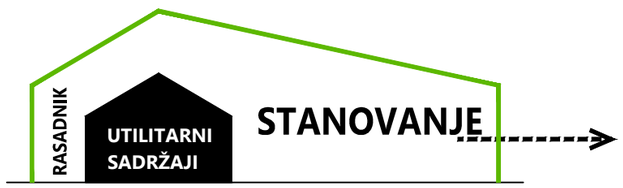

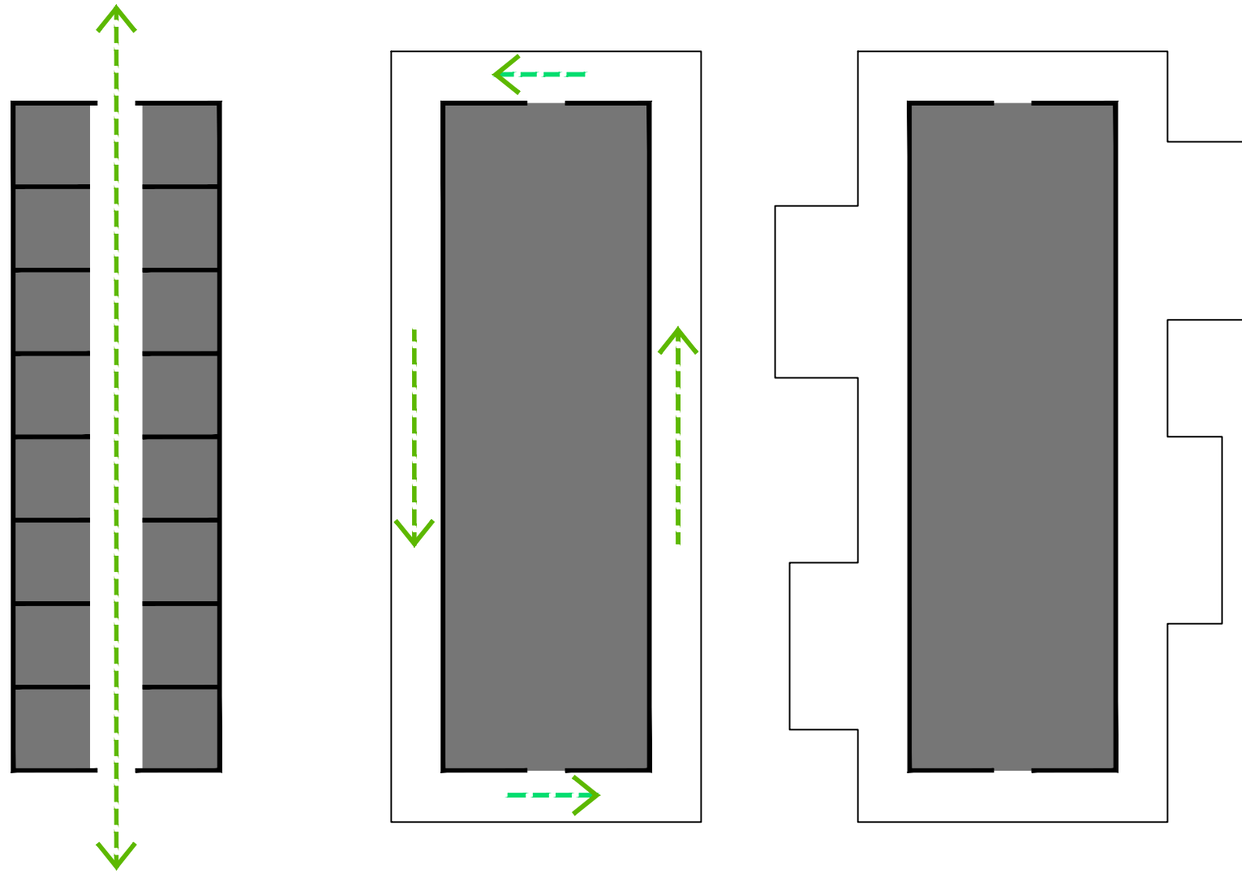

ENERGETSKA UČINKOVITOST

Jednostavno rješenje interpolacije na postojeću strukturu ima više pozitivnih strana.

-jednostavna konstrukcija dilatirana od postojeće kuće
-tiplogija hale, montažna gradnja i jeftini materijali
-zračni prostor termoizolira postojeću arhitekturu

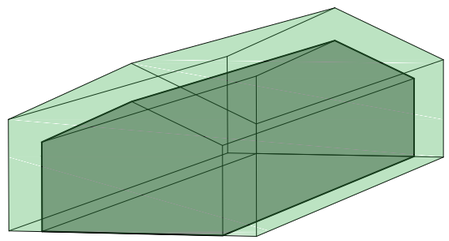

SHEMA VENTILIRANJA OBJEKATA

KONTINENTALNA KLIMA
- oštre hladne zime
- vrući ljtni dani, povremeni lokalni pljuskovi

	ZIMA	LJETO
jutro	-10 °C	do 20 °C
dnevna	3-6 °C	do 35 °C
noć	-10 °C	do 20 °C

VJETAR
- bura, naročito zimi, SI
- jugo

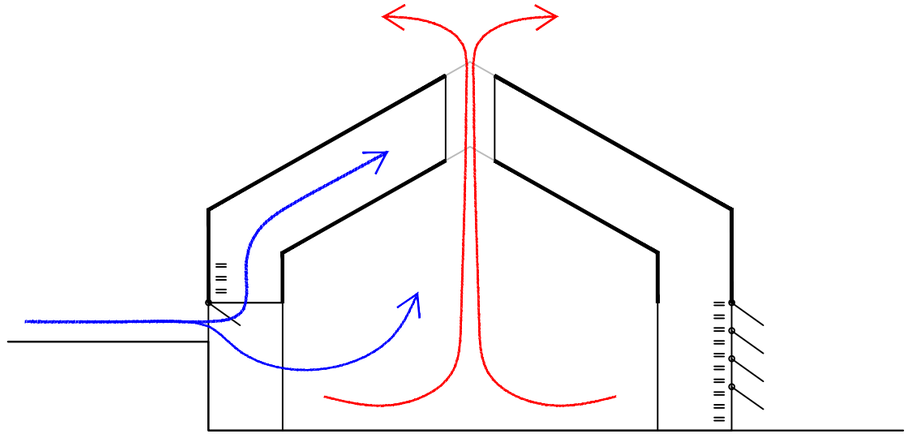

- Fasada s dvostrukom ovojnicom omogućuje cirkuliranje zraka oko centralnog prostora u kojem ljudi borave. Hladni zrak ulazi u nižim djelovima sjeverne fasade, pogotovo pod utjecajem vjetra. Topliji zrak se diže i ispušta na najvišoj točki presjeka

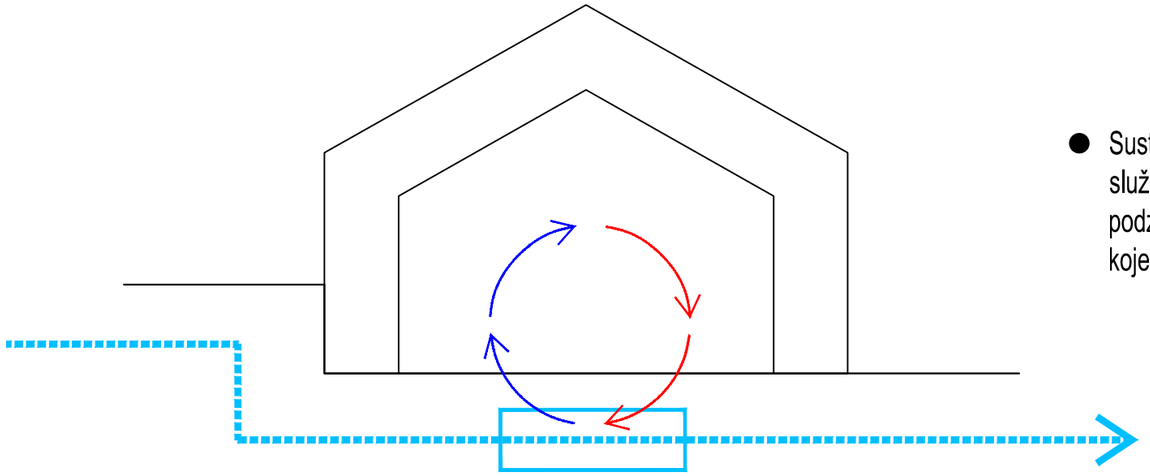

- Sustav prikupljanja i pročišćavanja otpadne vode na parceli služi i za podzemno hlađenje zraka. Zrak iz kuće cirkulira u podzemnom bunaru te se ohlađen vraća natrag u prostor u kojem ljudi borave

SHEMA PROČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA

OTPADNA VODA, POTOK PAVJAK

OTPADNA VODA, KUĆANSTVA

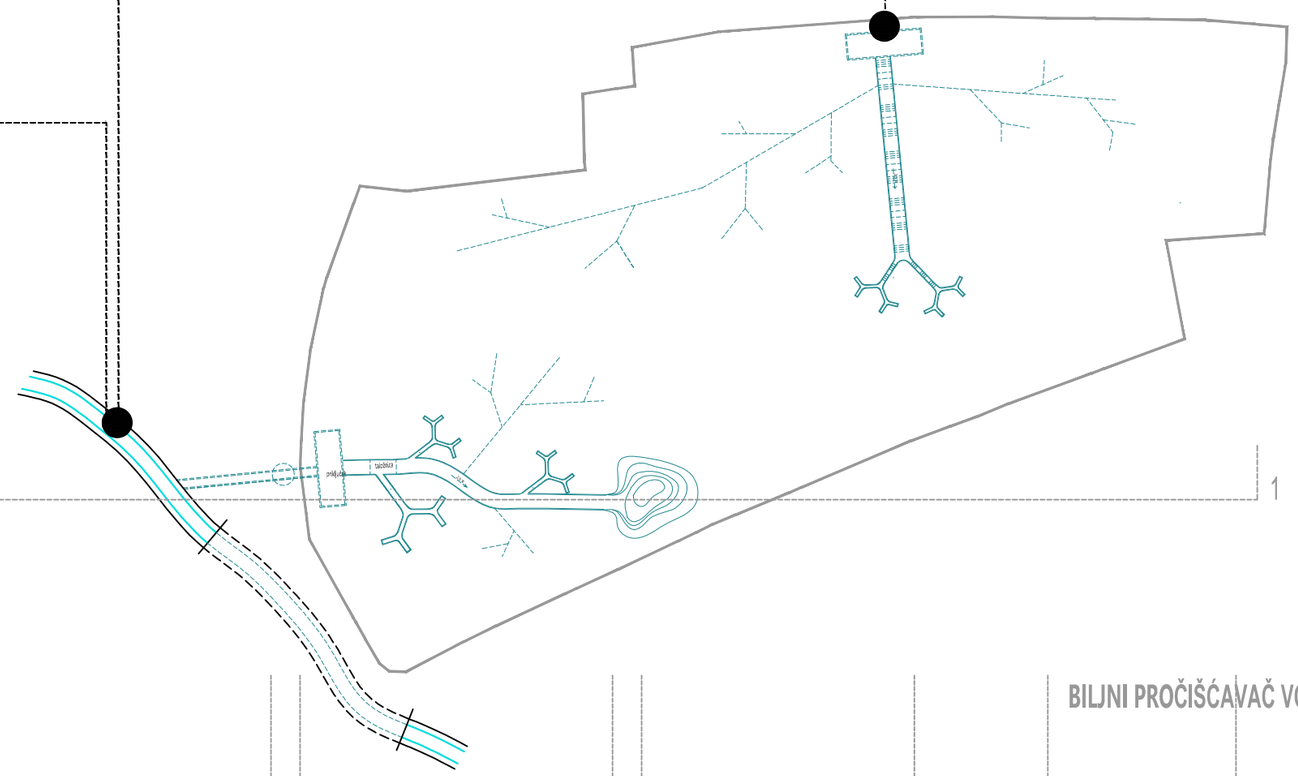

BILJNI PROČIŠĆAVAČ VODE, PRESJEK 1-1

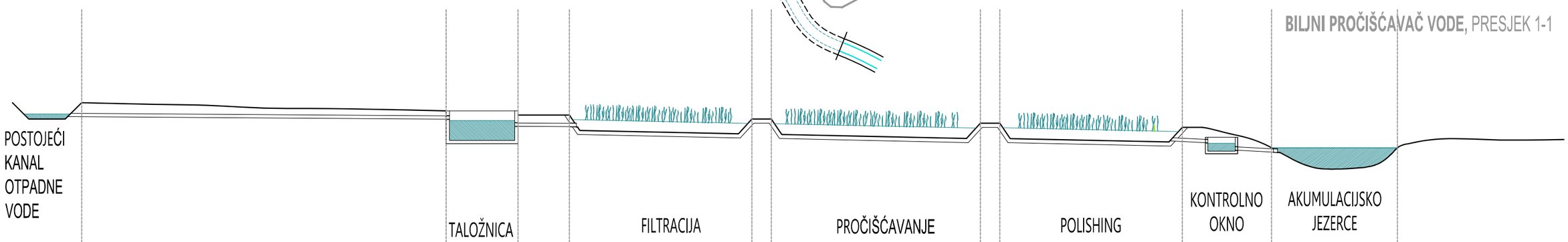

PROJEKT

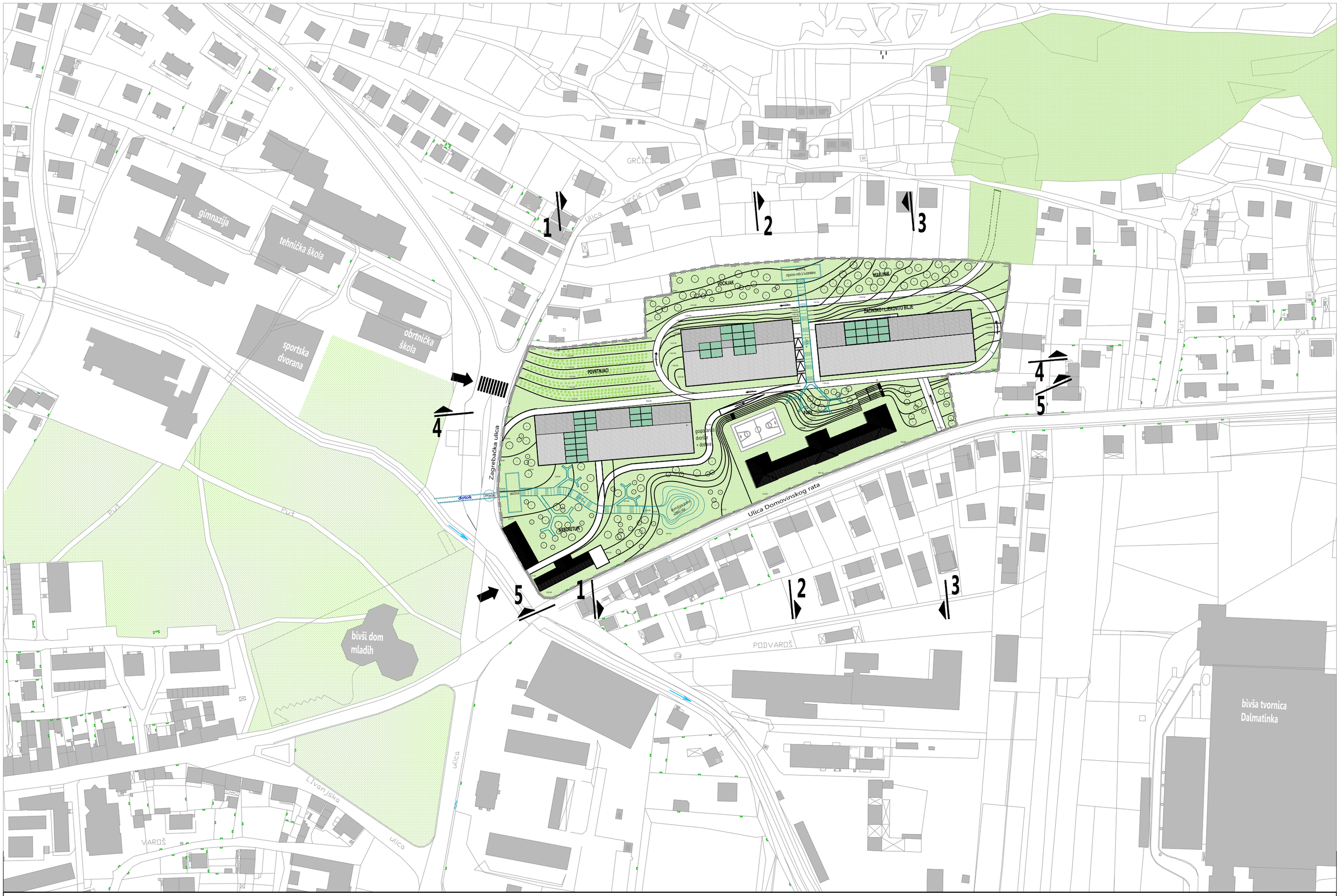

PRENAMJENA BIVŠEG VOJNOG KOMPLEKSA IVANIŠ NELIPIĆ, SINJ

0 10 50 100m

S

SITUACIJA S KROVOM M 1:2000 Anđela Marinović _ak.god. 2014./2015.

VOĆNJAK

MASLINIK

ZAČINSKO I LJEKOVITO BILJE

POVRTNJACI

PARK

ARBORETUM

taložnica,
otpadna voda iz kućanstava

taložnica

akumulirano jezerce vođeno bilje

gospodarsko dvorište + dostava

dotok

priključak

Zagrebačka ulica

Ulica Domovinskog rata

1

2

3

4

5

PRENAMJENA BIVŠEG VOJNOG KOMPLEKSA IVANIŠ NELIPIĆ, SINJ

SITUACIJA PRIZEMLJE

M 1:500

Anđela Marinović _ak.god. 2014./2015.

0 5 20m

S

PRENAMJENA BIVŠEG VOJNOG KOMPLEKSA IVANIŠ NELIPIĆ, SINJ

0 5 20m

S

SITUACIJA KAT

M 1:500

Anđela Marinović _ak.god. 2014./2015.

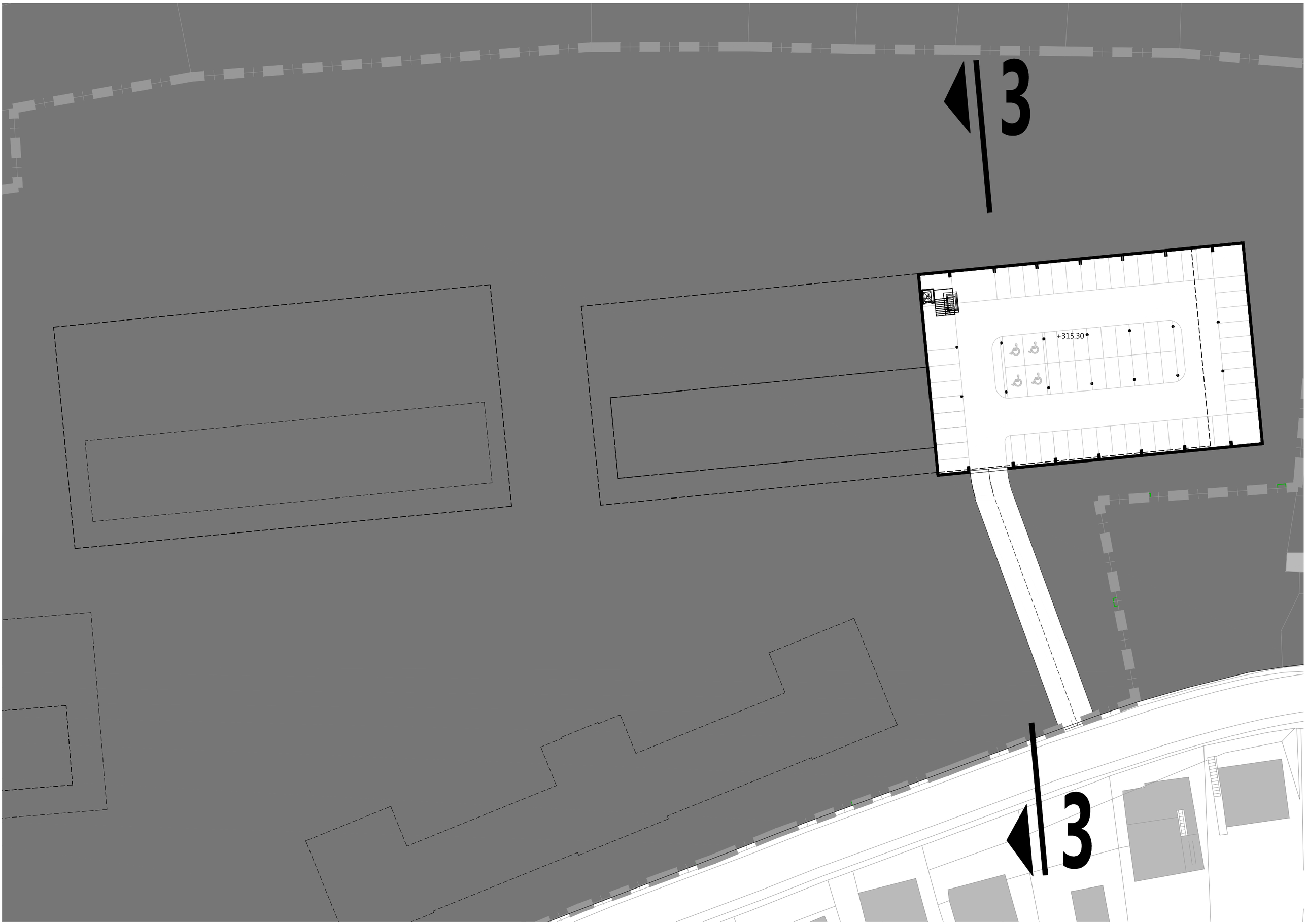
3
+315.30
3

URBANISTIČKI PRESJECI

2

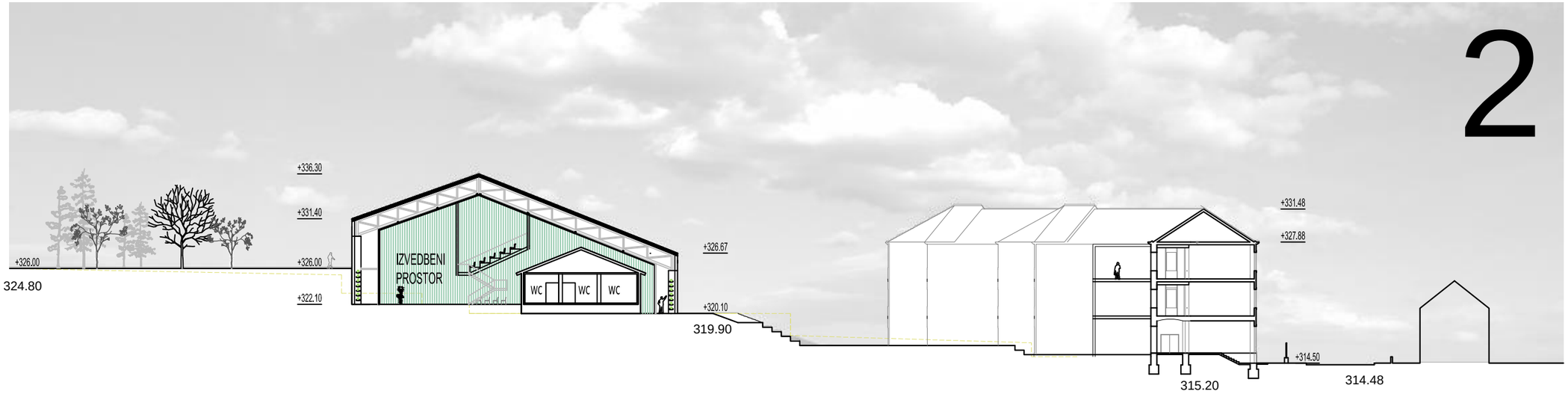

1

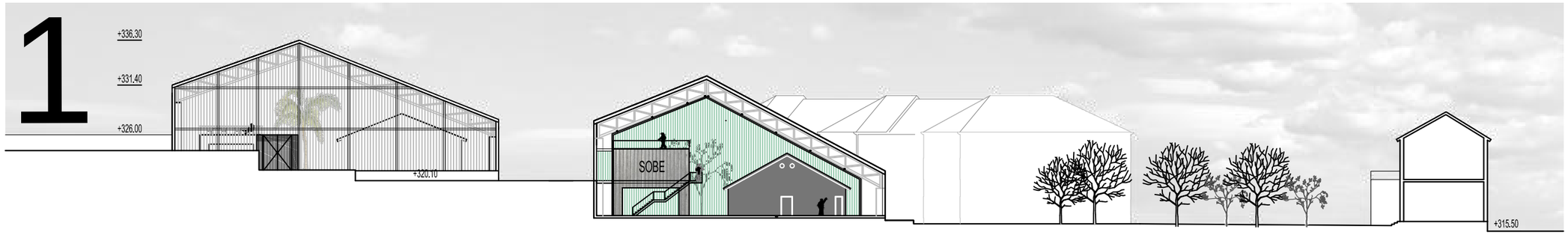

3

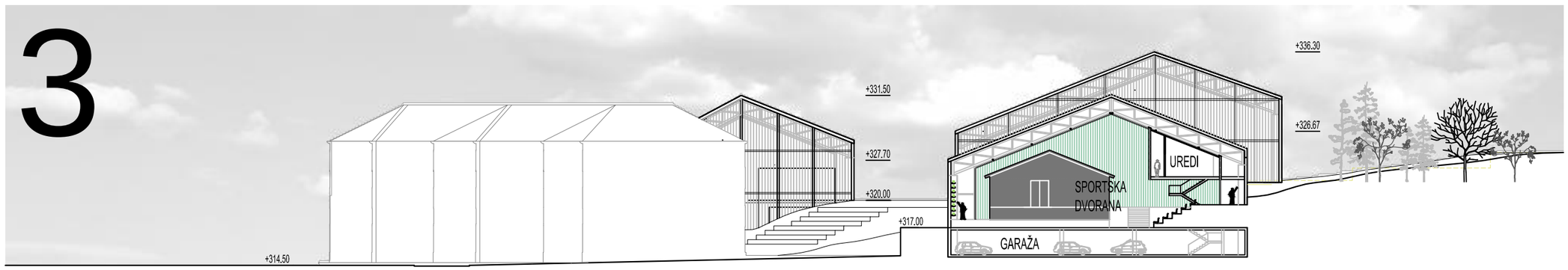

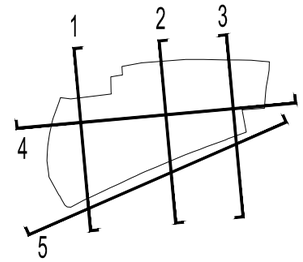

M 1:500

0 5 20m

URBANISTIČKI PRESJECI

4

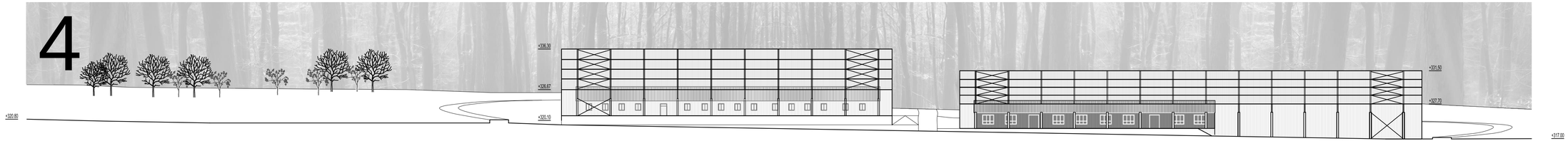

5

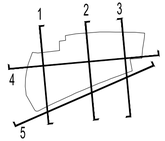

M 1:500

0 5 20m

HOSTEL

_tlocrt prizemlja

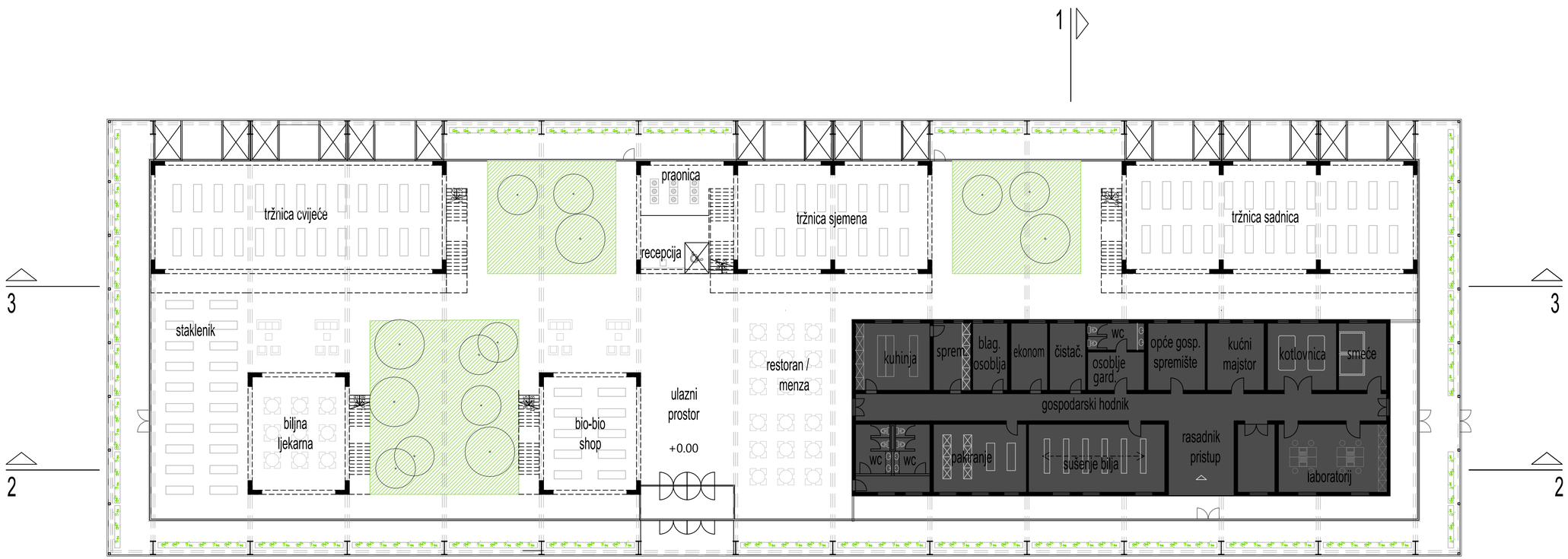

M 1:200

0 1 5 10m

HOSTEL

_tlocrt 2.kata

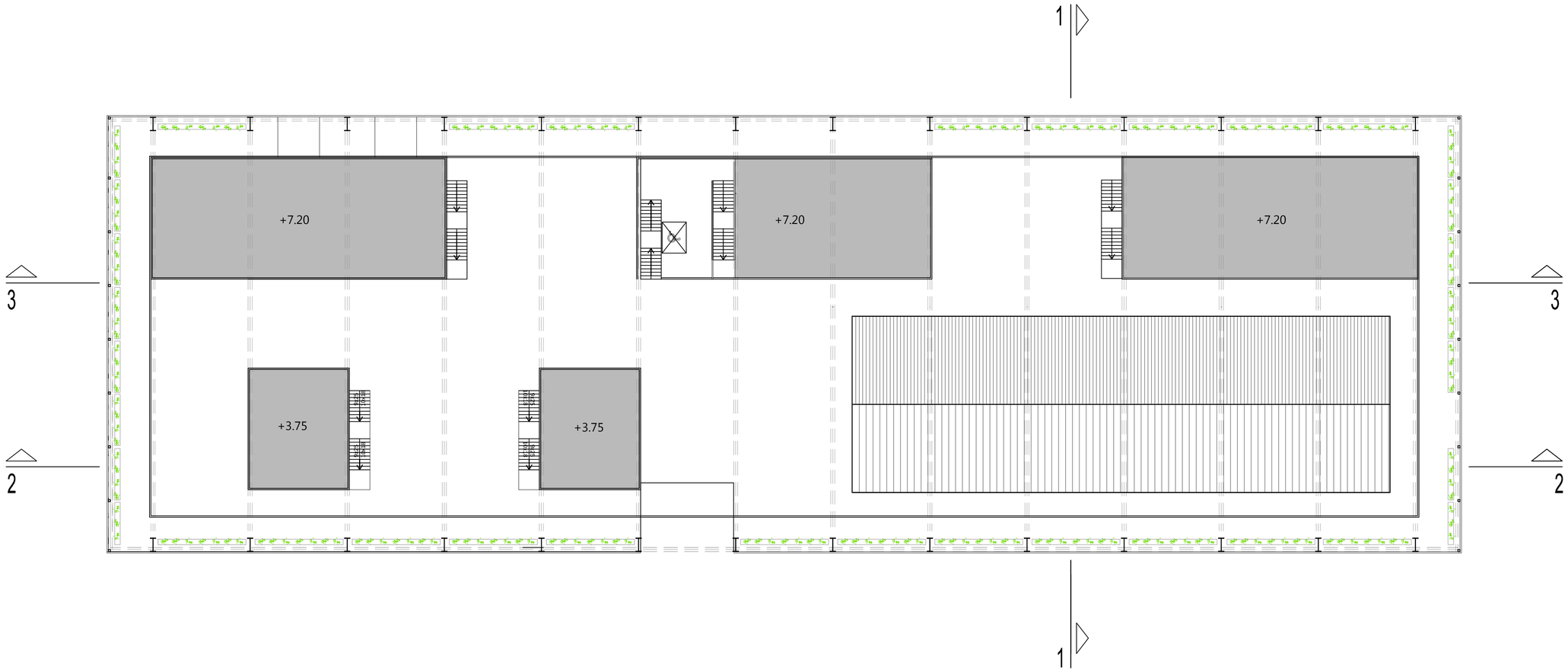

M 1:200

0 1 5 10m

HOSTEL

_tlocrt kata

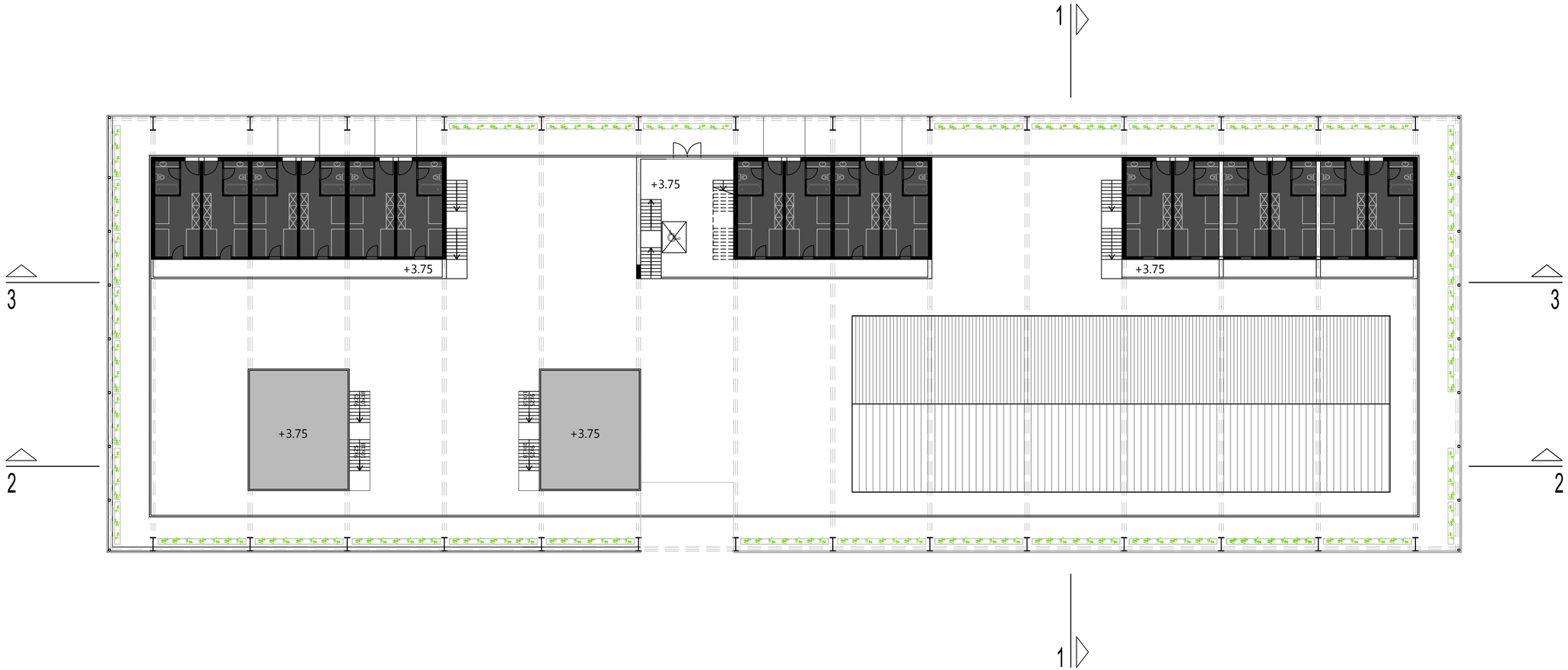

M 1:200

0 1 5 10m

HOSTEL

_tlocrt krova

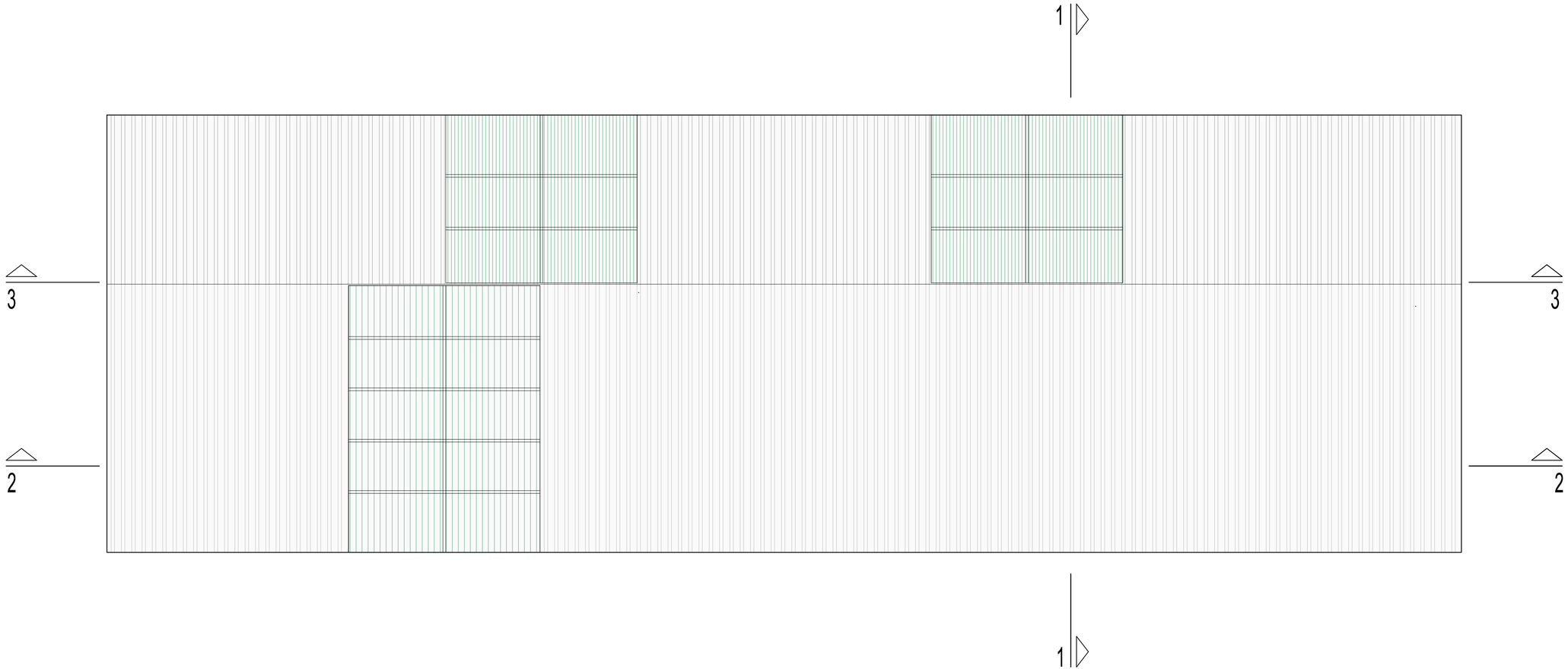

M 1:200

0 1 5 10m

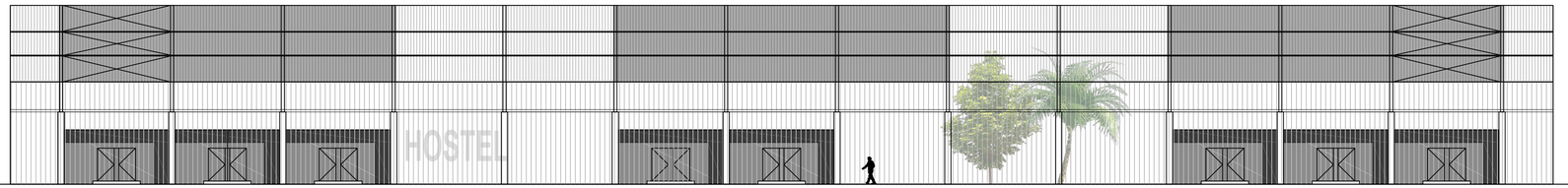

SJEVERNO PROČELJE

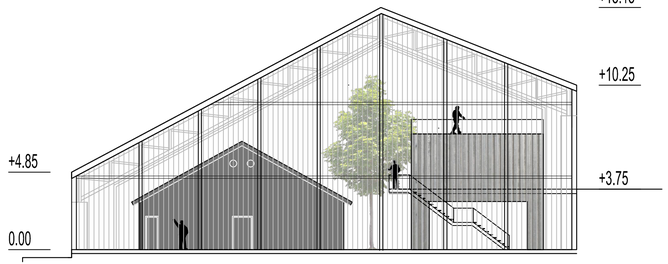

ISTOČNO PROČELJE

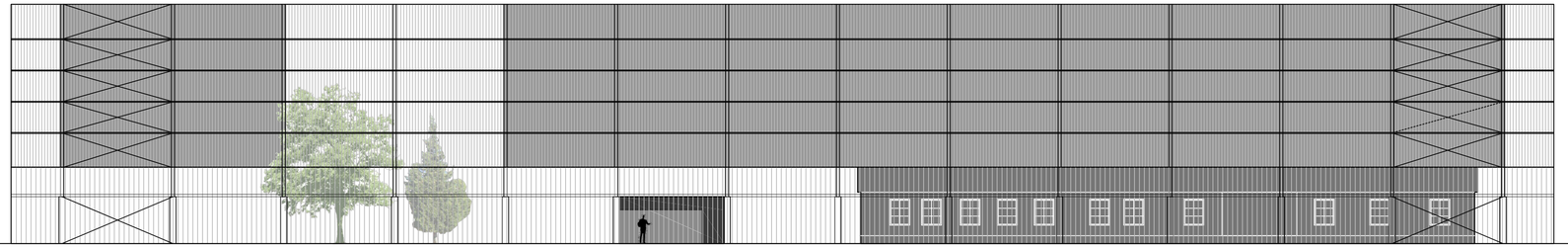

JUŽNO PROČELJE

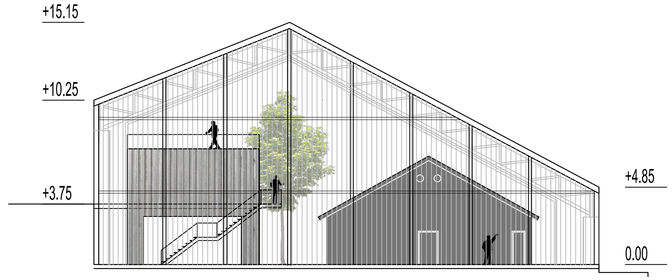

ZAPADNO PROČELJE

M 1:200 0 1 5 10m

HOSTEL

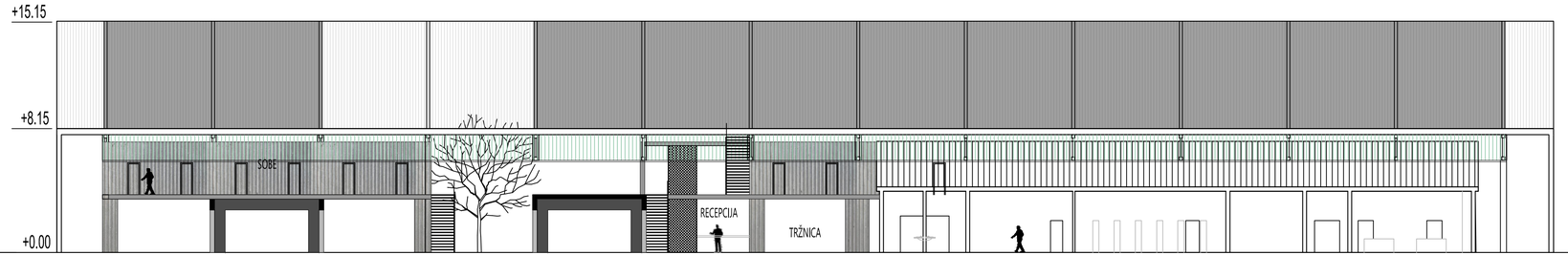

PRESJEK 2-2

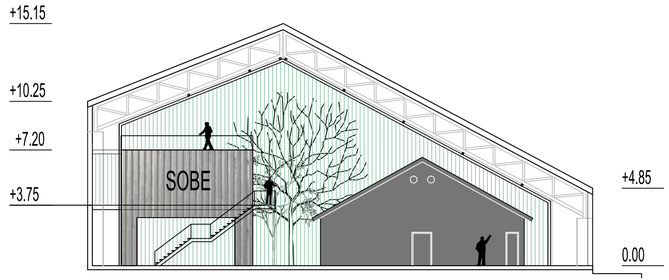

PRESJEK 1-1

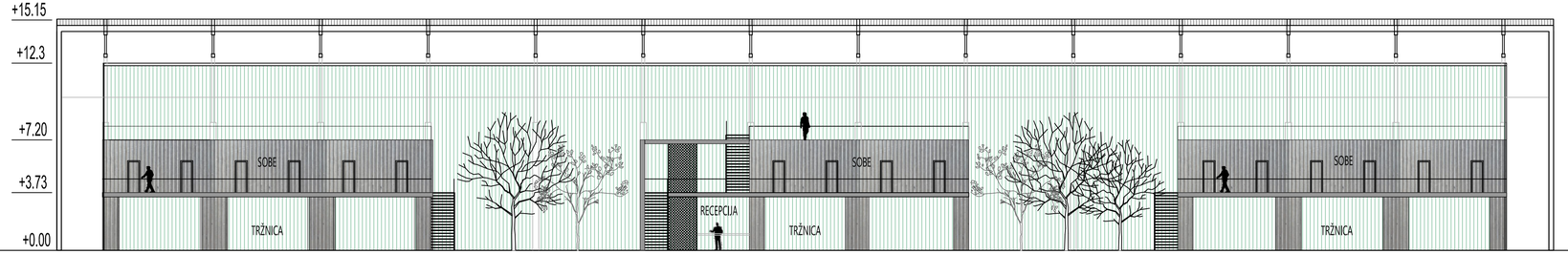

PRESJEK 3-3

M 1:200 0 1 5 10m

HOSTEL

PRENAMJENA BIVŠEG VOJNOG KOMPLEKSA IVANIŠ NELIPIĆ, SINJ

Anđela Marinović _ak.god. 2014./2015.

SPORTSKA DVORANA

_tlocrt prizemlja

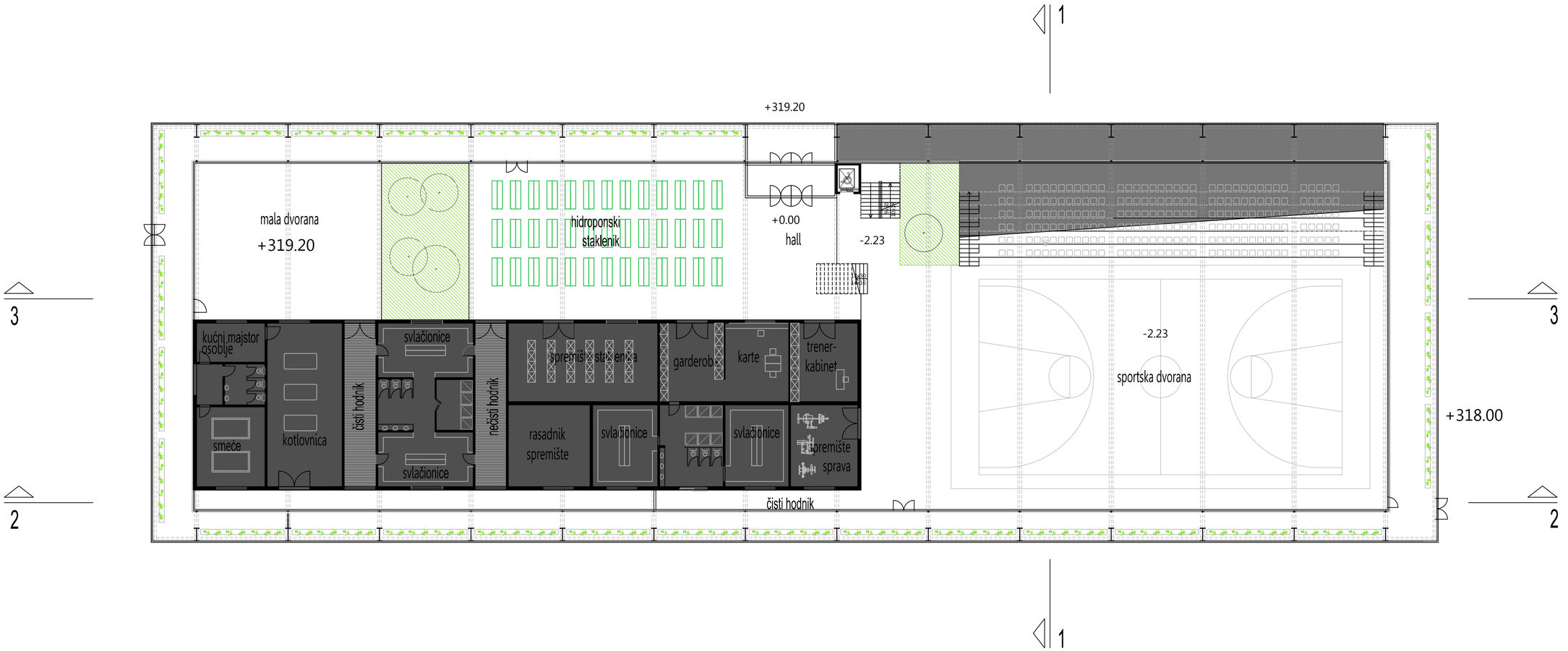

M 1:200

0 1 5 10m

SPORTSKA DVORANA

_tlocrt kata

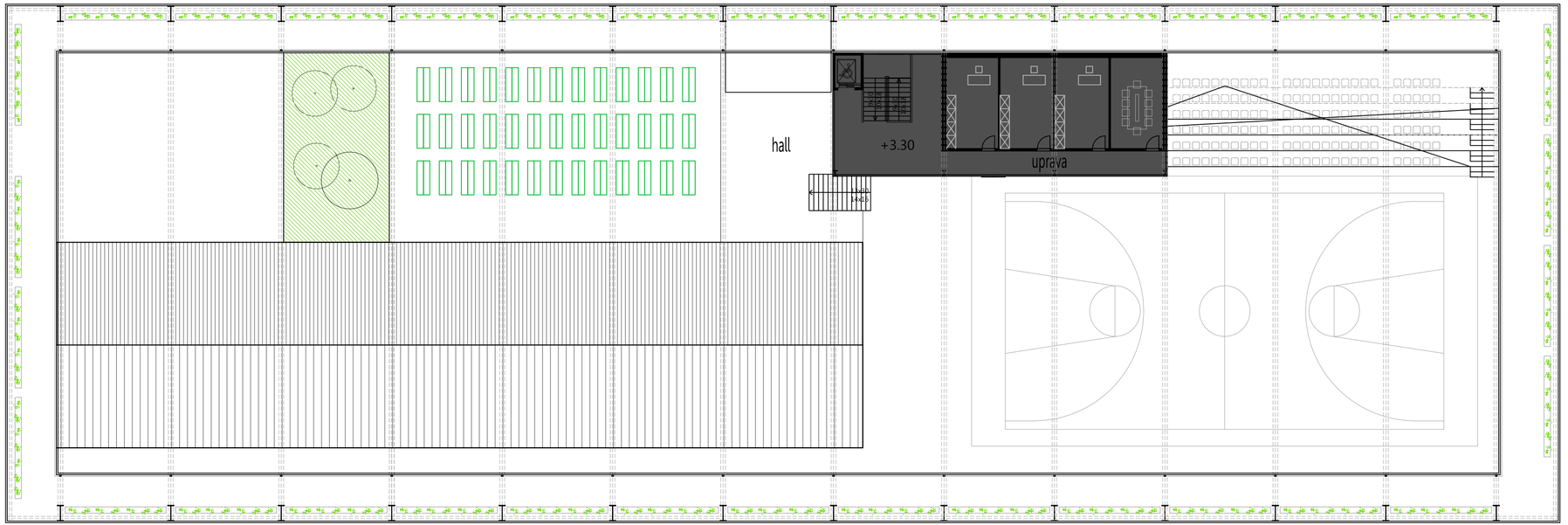

M 1:200

0 1 5 10m

SPORTSKA DVORANA

_tlocrt krova

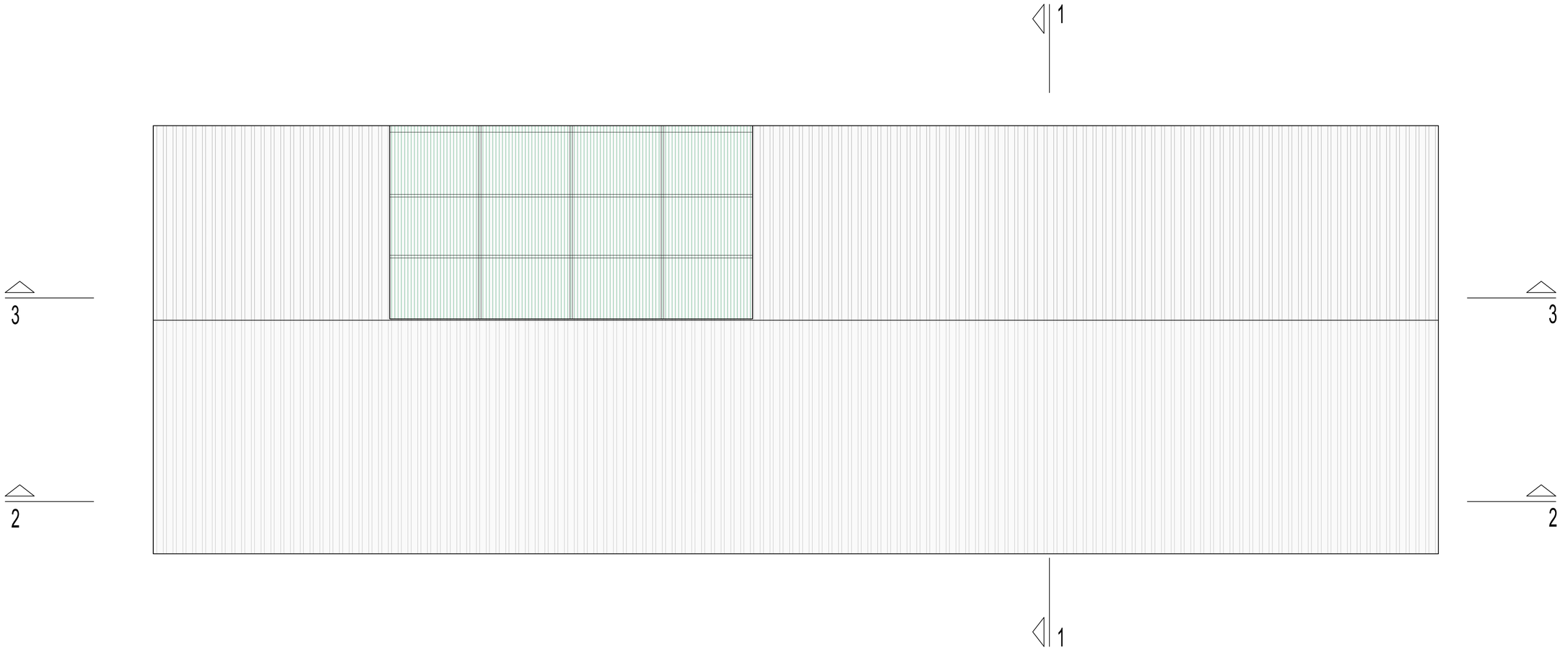

M 1:200

0 1 5 10m

SPORTSKA DVORANA

_tlocrt garaže

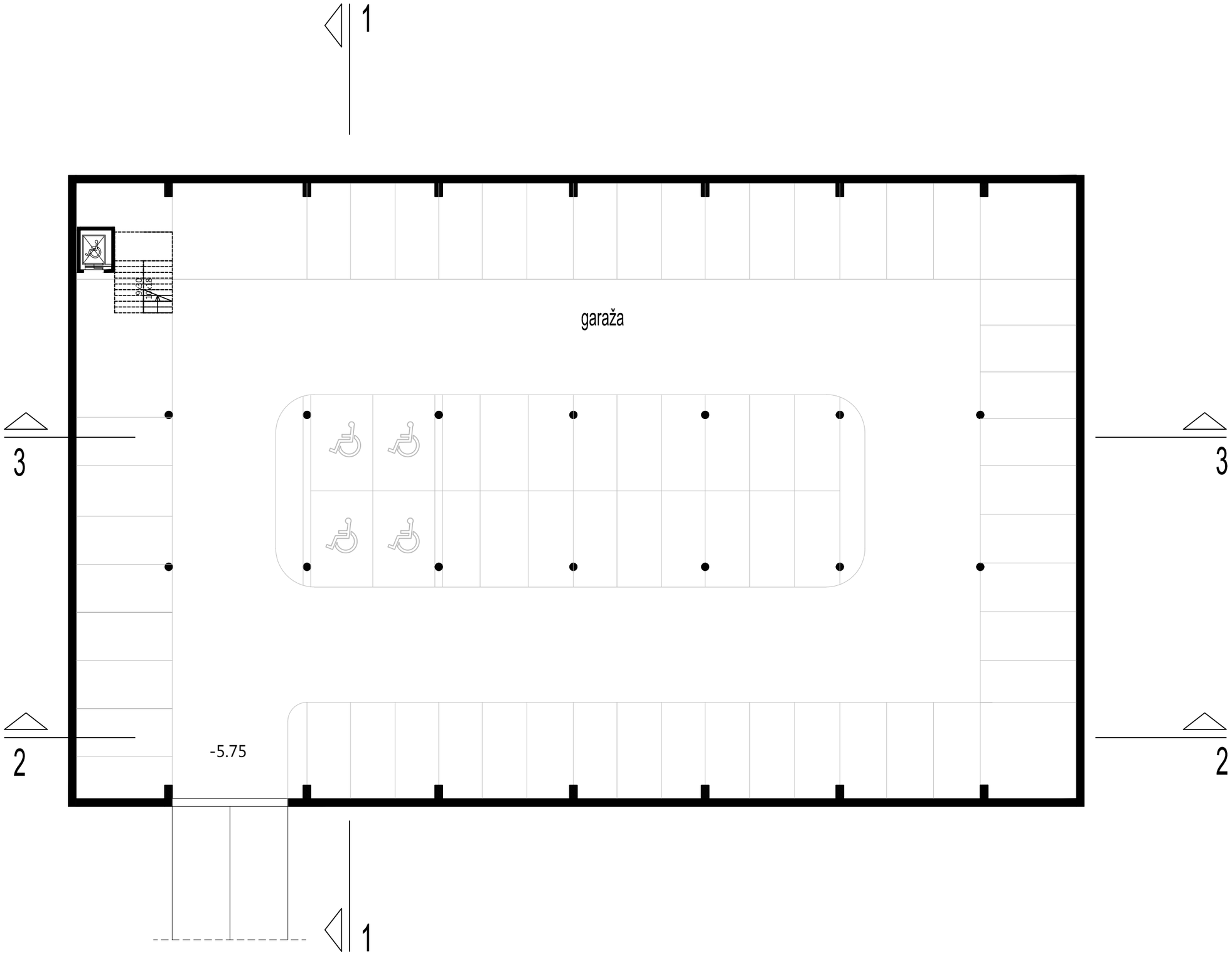

M 1:200

0 1 5 10m

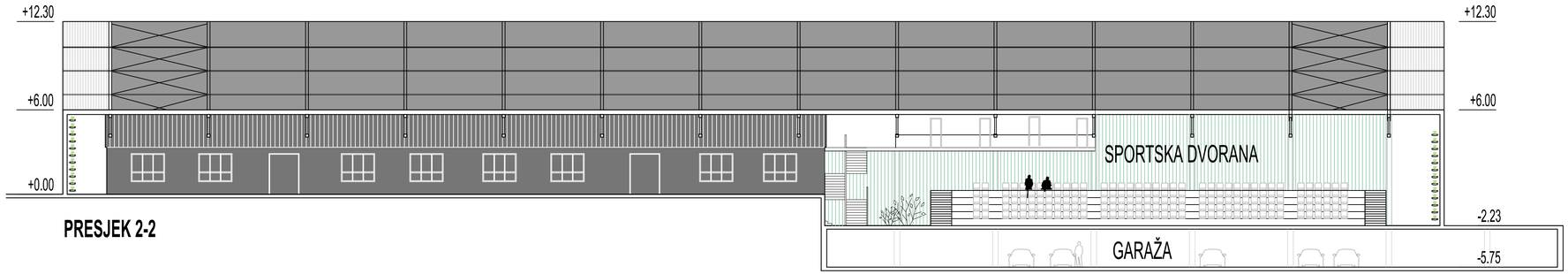

PRESJEK 2-2

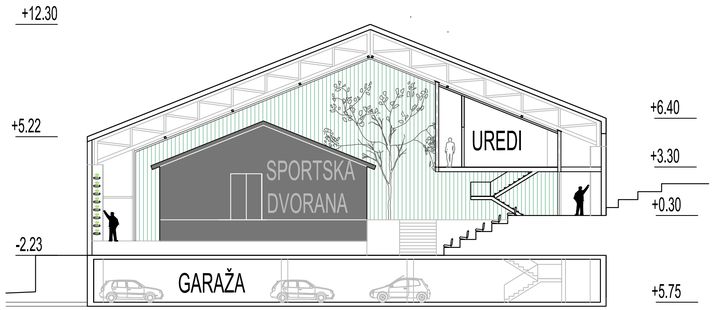

PRESJEK 1-1

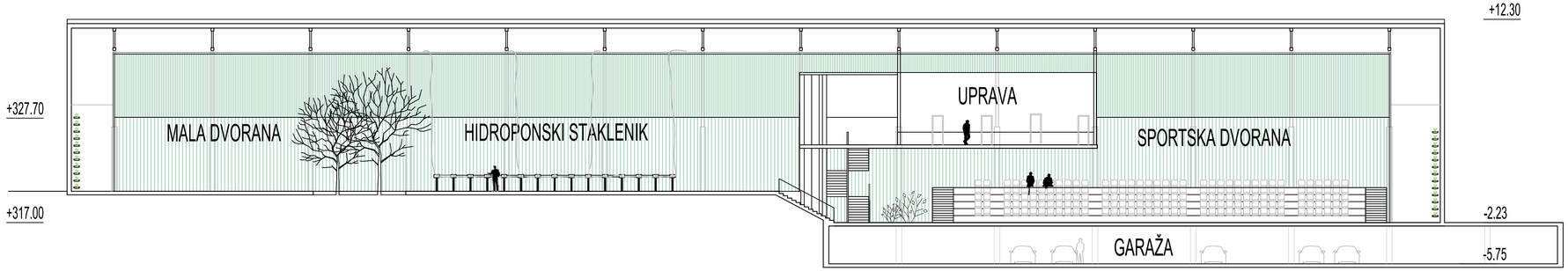

PRESJEK 3-3

M 1:200 0 1 5 10m

PRENAMJENA BIVŠEG VOJNOG KOMPLEKSA IVANIŠ NELIPIĆ, SINJ

SPORTSKA DVORANA

Anđela Marinović _ak.god. 2014./2015.

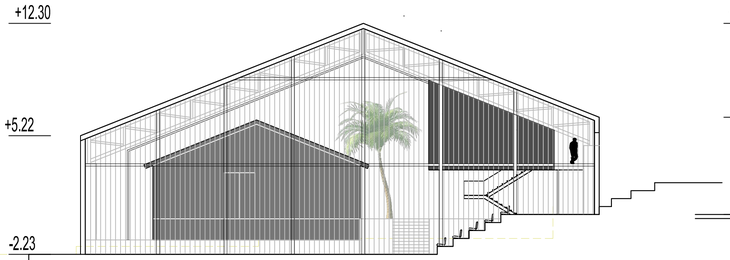

ISTOČNO PROČELJE

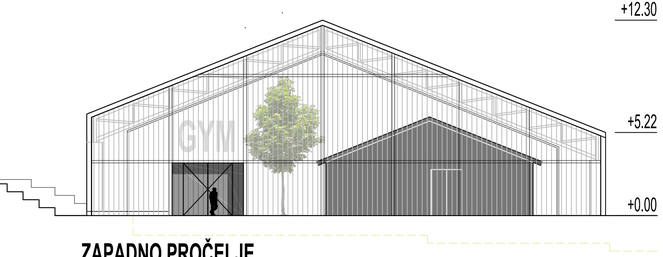

ZAPADNO PROČELJE

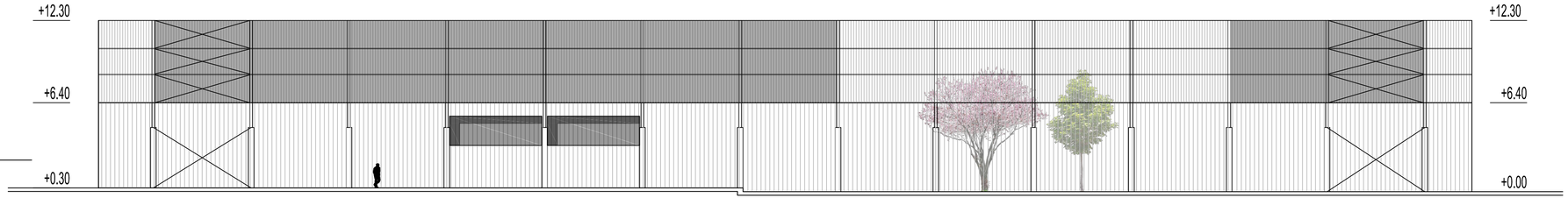

SJEVERNO PROČELJE

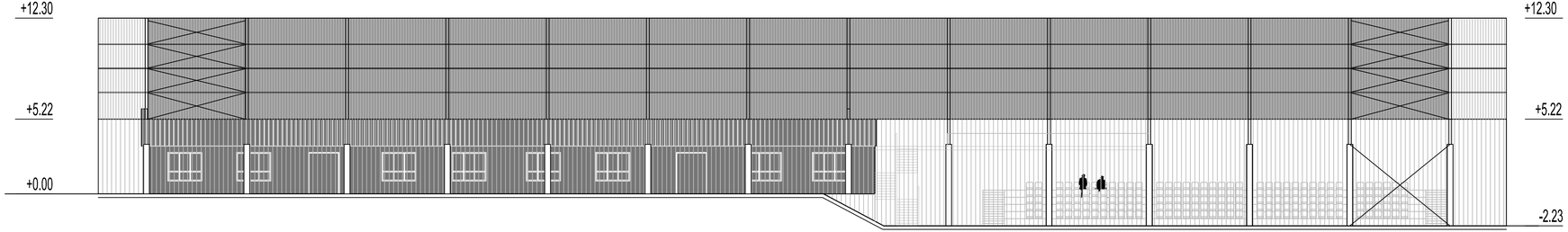

JUŽNO PROČELJE

M 1:200 0 1 5 10m

SPORTSKA DVORANA

PRENAMJENA BIVŠEG VOJNOG KOMPLEKSA IVANIŠ NELIPIĆ, SINJ

Anđela Marinović _ak.god. 2014./2015.

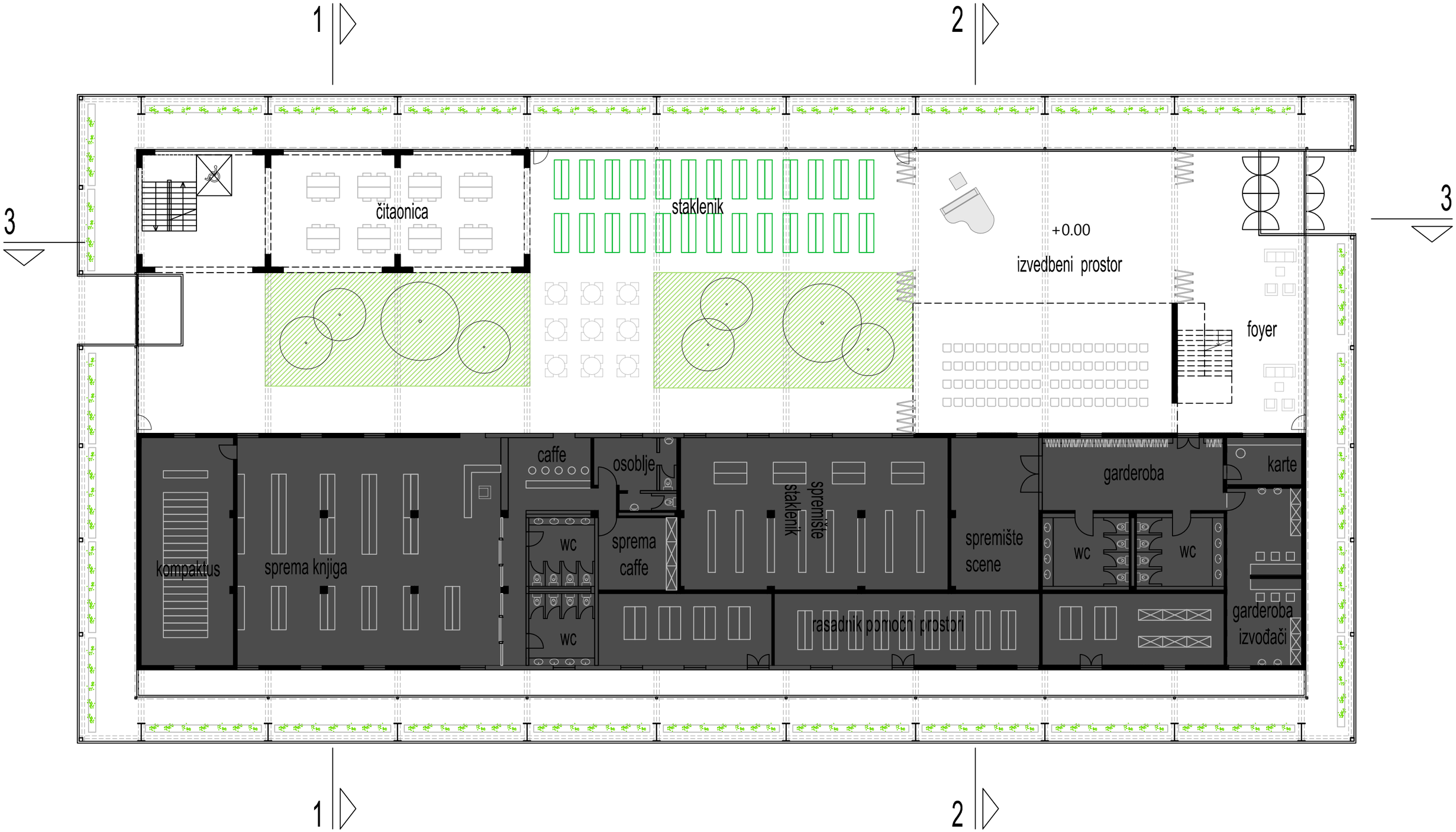

M 1:200 0 1 5 10m

tlocrt prizemlja_ MMC

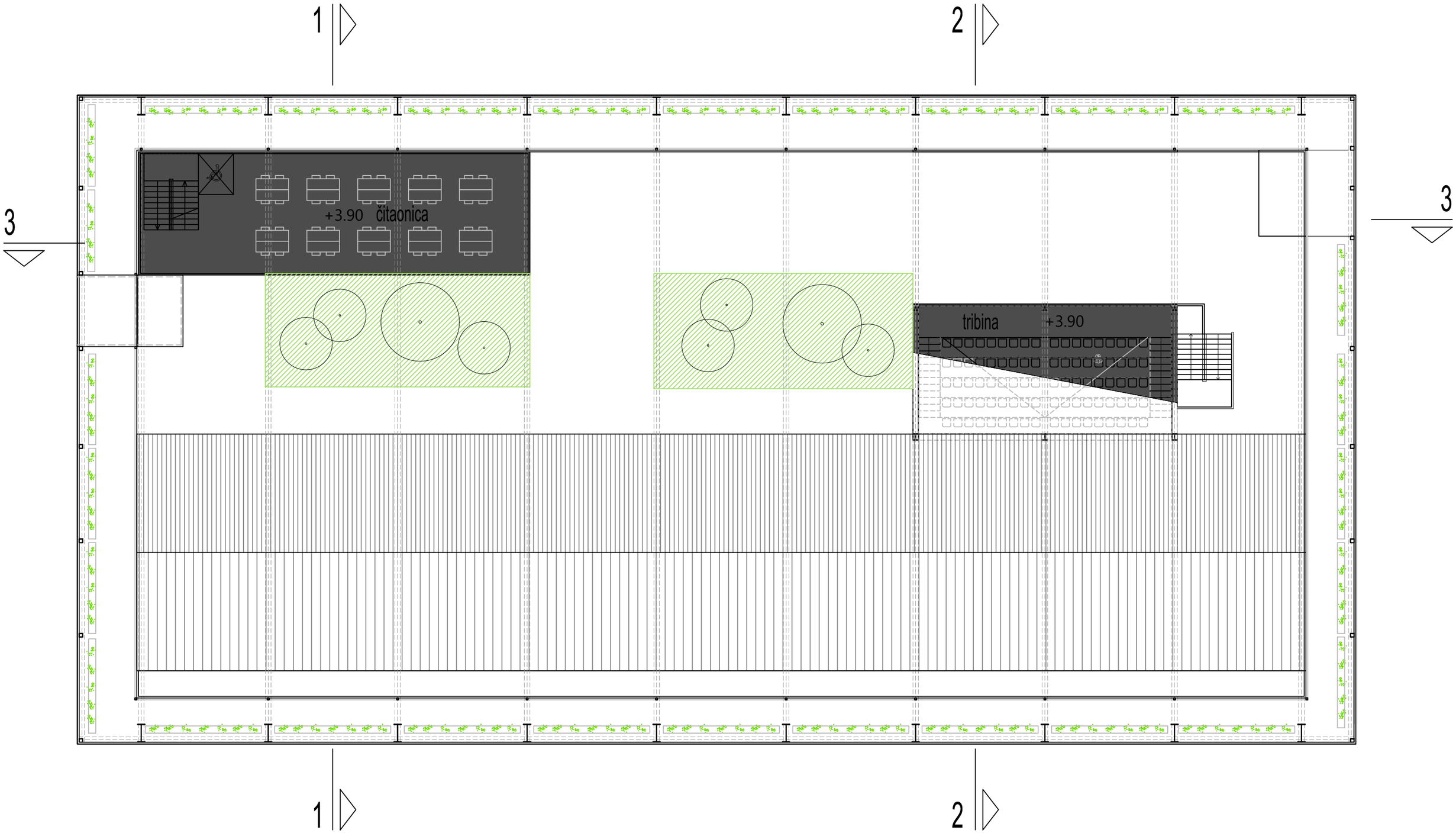

M 1:200 0 1 5 10m

tlocrt kata_

MMC

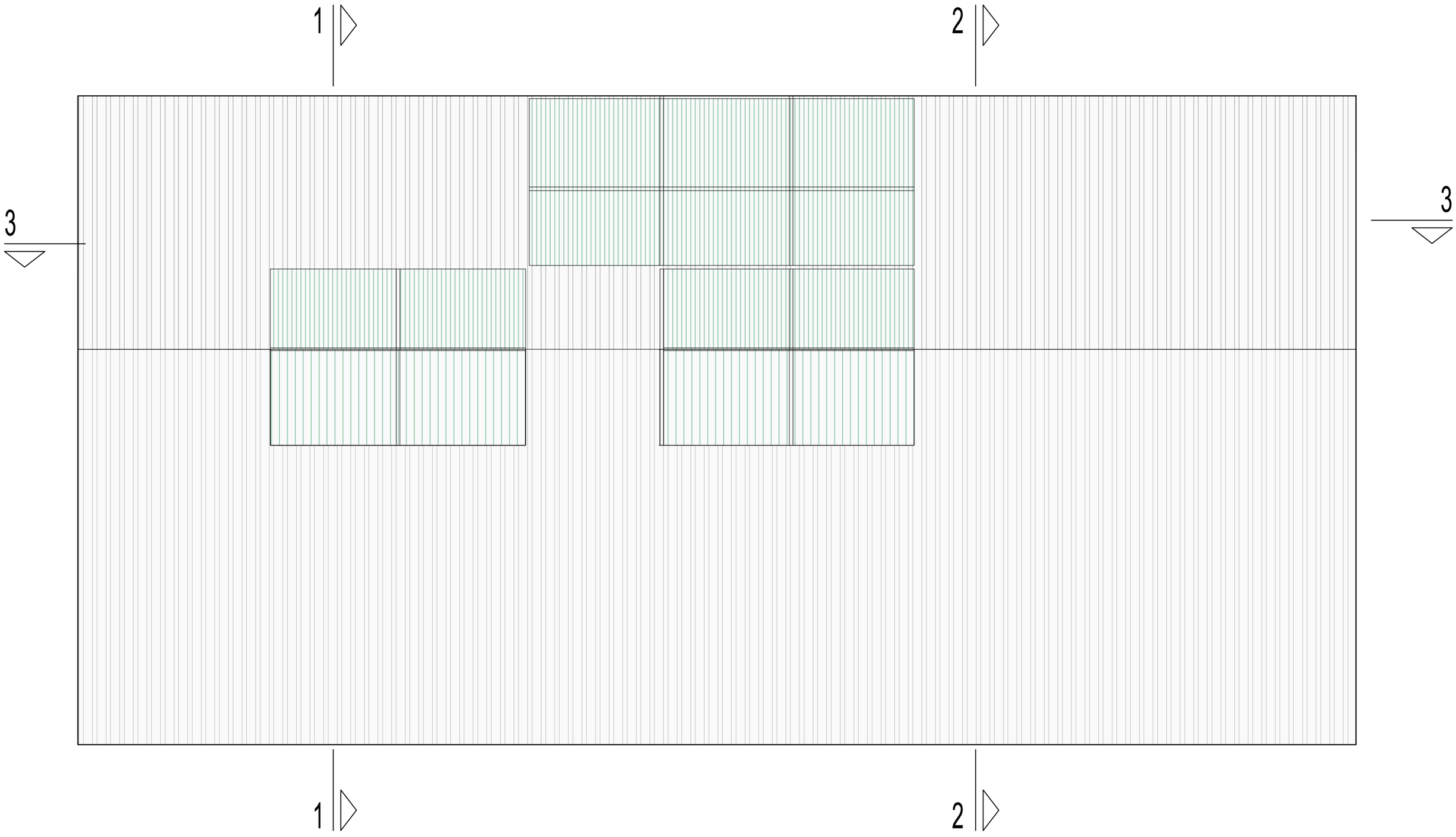

M 1:200 0 1 5 10m

tlocrt krova_

MMC

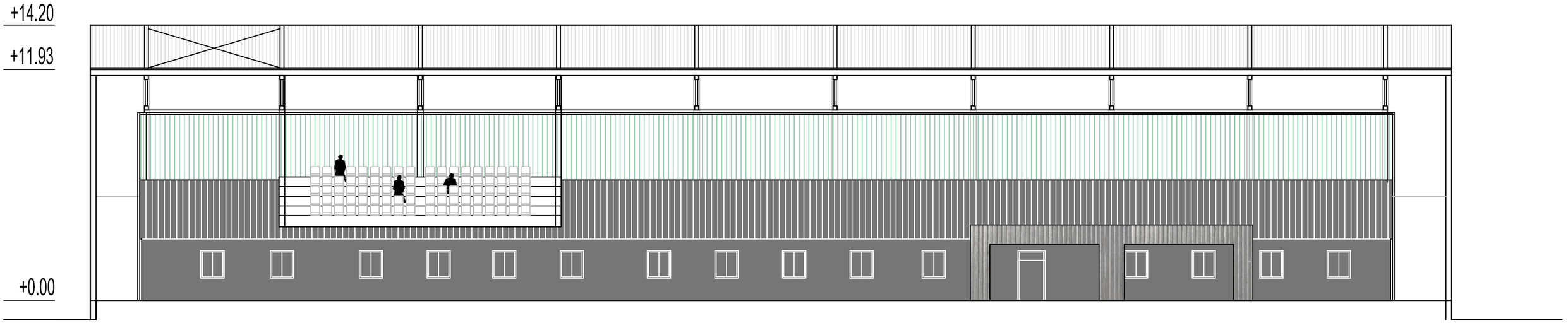

+14.20

PRESJEK 3-3

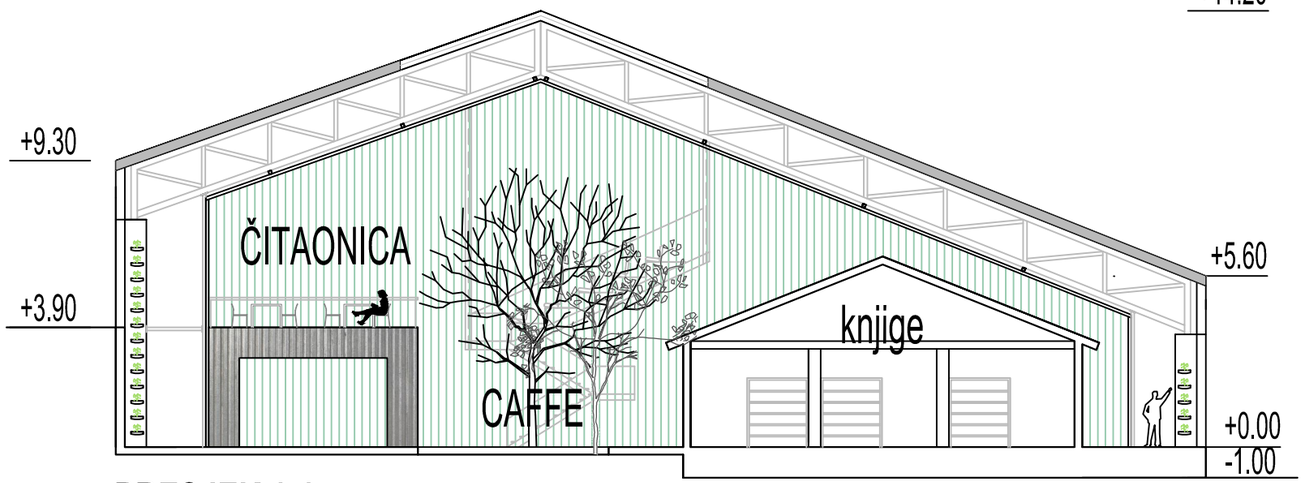

PRESJEK 1-1

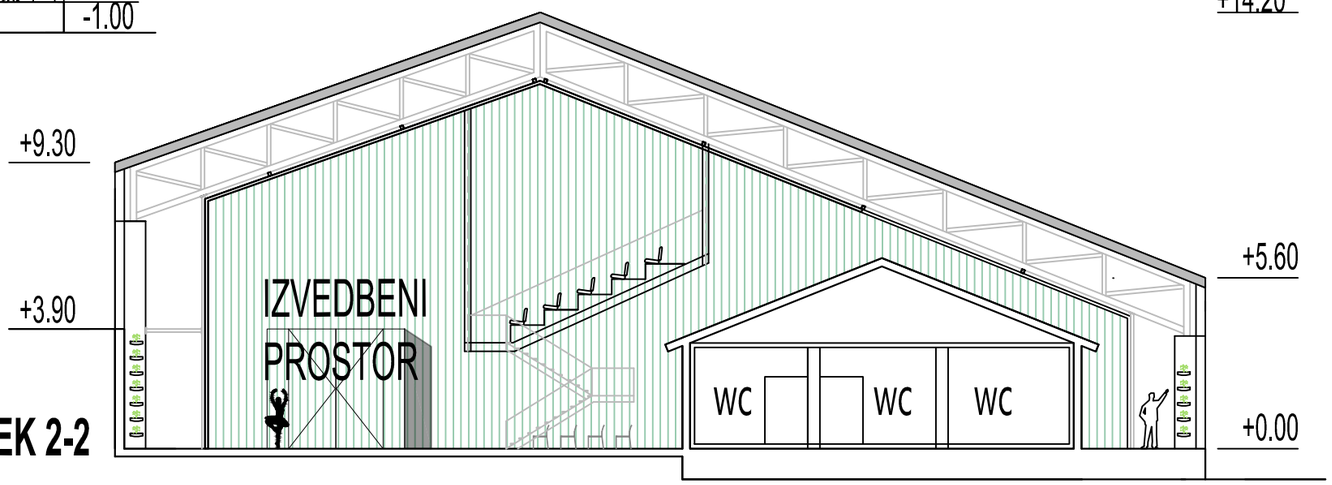

PRESJEK 2-2

M 1:200 0 1 5 10m

MMC

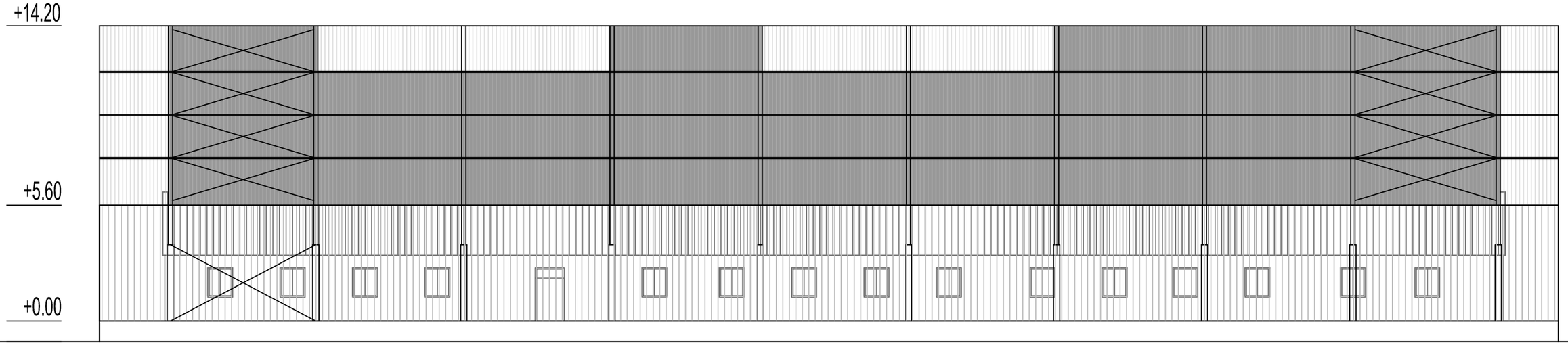

JUŽNO PROČELJE

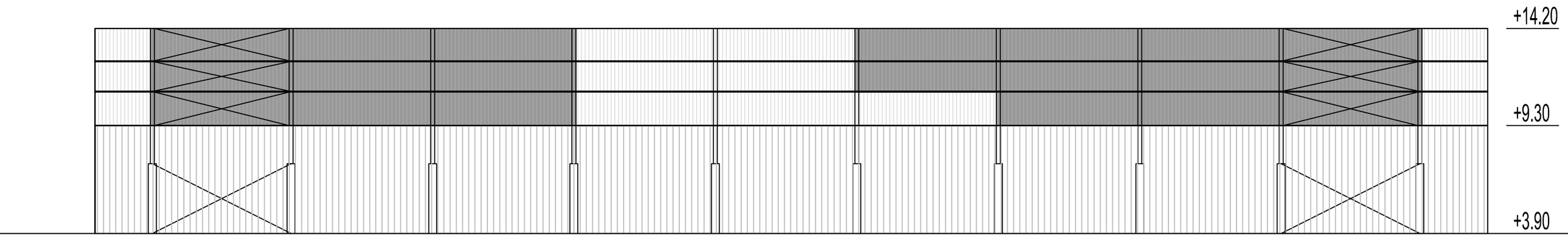

SJEVERNO PROČELJE

M 1:200 0 1 5 10m

MMC

ZAPADNO PROČELJE

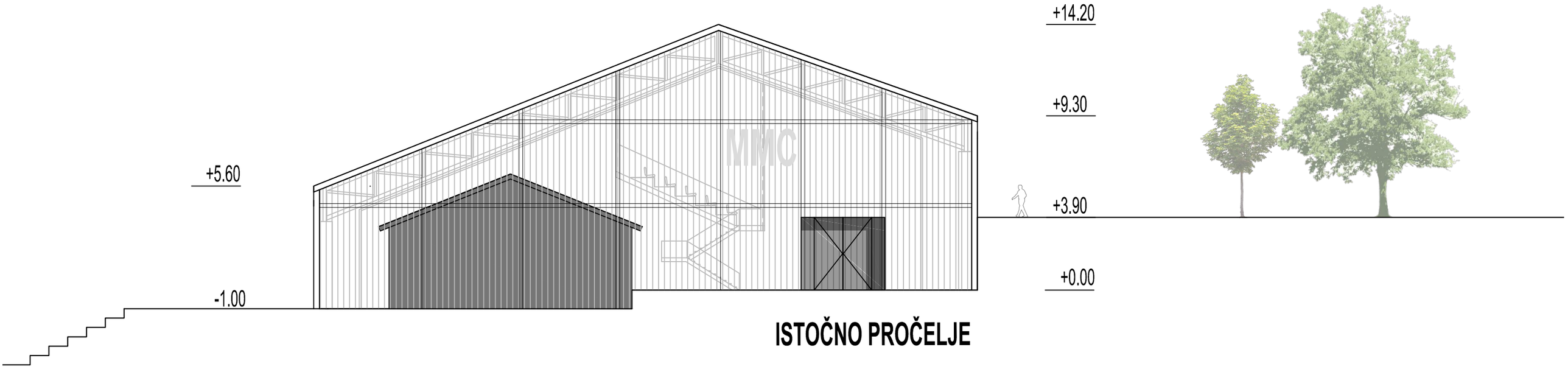

ISTOČNO PROČELJE

M 1:200 0 1 5 10m

MMC

KROV:
sendvič paneli 15 cm
čelična potkonstrukcija 20 cm
linearna čelična rešetka 150 cm

+7.30

okapnica od pocinčanog lima, plastificiranog, sive boje

automatizirani pomični brisolej

UNUTRAŠNJI GRIJANI PROSTOR

VANJSKI ZID:
polikarbonat 1,6 cm
potkonstrukcija 10x10 cm
zračni prostor
čelični I-profil 40x100 cm
potkonstrukcija 10x10 cm
polikarbonat 1,6 cm

ukruta za unutarnju ovojnicu, čelični profil 10x10 cm

otklopni prozori

hidroponski rasadnik automatizirano dizanje/spuštanje

MEĐUKATNA KONSTRUKCIJA:
parket 2 cm
armirano-cementni estrih 5 cm
PE folija -
ekstrudirani polistiren 6 cm
AB ploča (natur beton) 20 cm

VANJSKI POD:
nabijeni šljunak 10 cm

-0.07

0.00

nosivi AB stup
100x40 cm

UNUTRAŠNJI NEGRIJANI PROSTOR

POD NA TLU:
izravnavajuća masa 0.5 cm
armirano-cementni estrih 6 cm
AB ploča 20 cm
P.E. folija -
bitumenska hidroizolacija 1 cm
betonska podloga 5 cm
šljunčani nasip 40 cm

-3.00

-3.23

D2

drenažna cijev

betonska posteljica

+7.30

+5.60

čelične zatege ø 2 cm

0.00

P1

D1
P2
D1
P1

M 1:50

DETALJ PROČELJA

PRENAMJENA BIVŠEG VOJNOG KOMPLEKSA IVANIŠ NELIPIĆ, SINJ

Anđela Marinović _ak.god. 2014./2015.

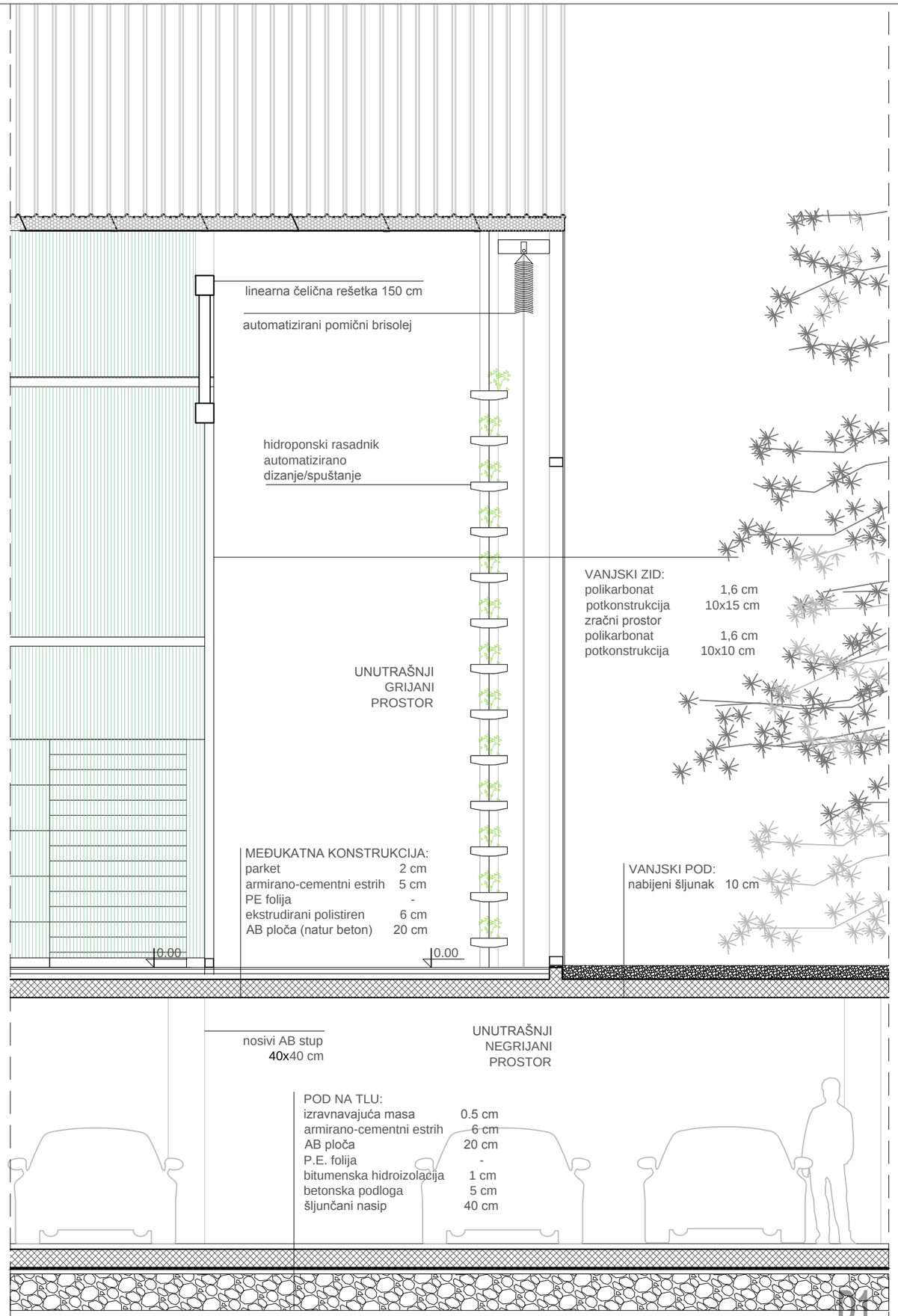

D1

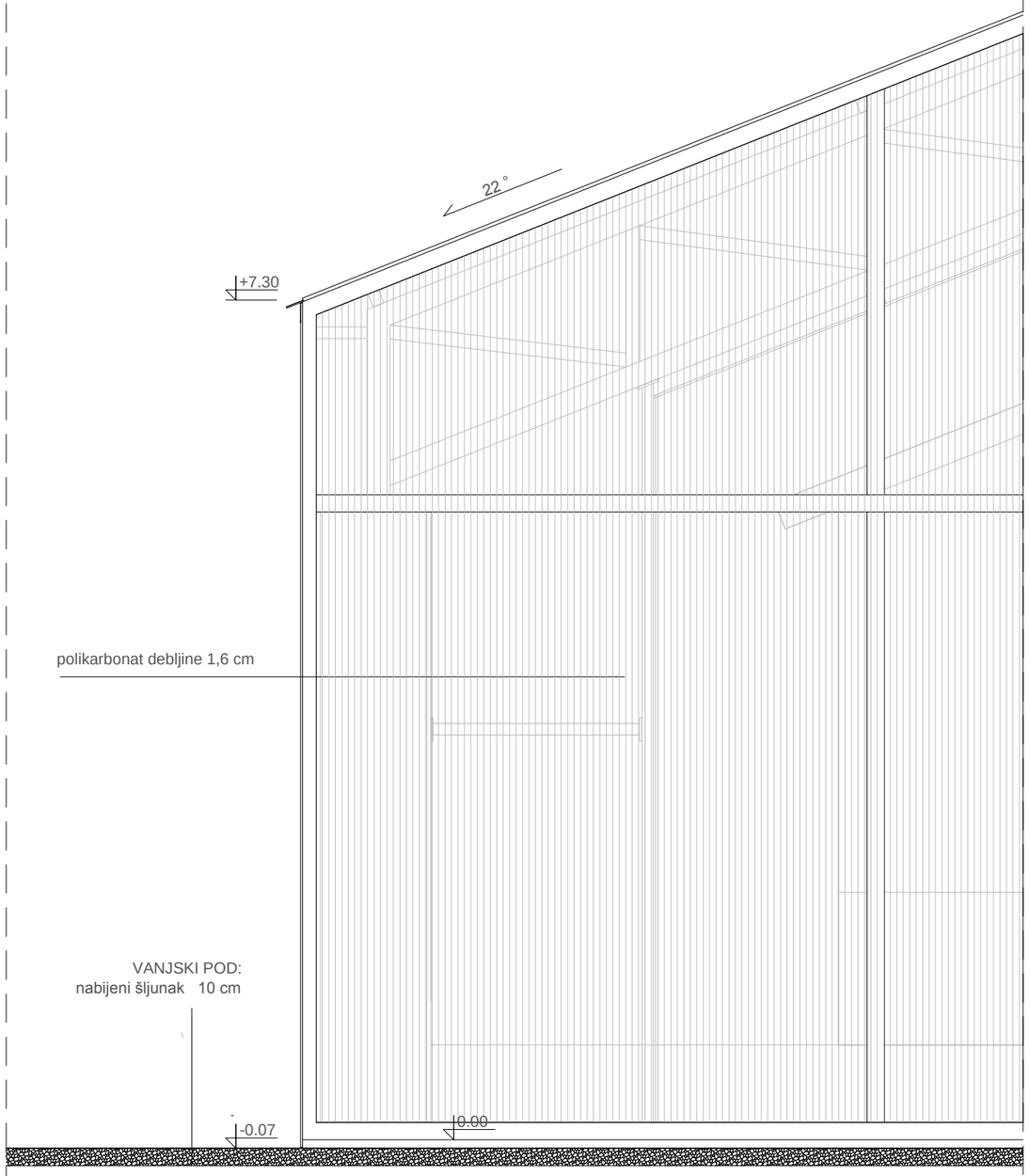

P2

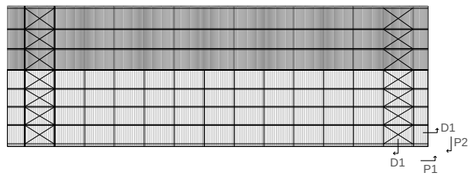

M 1:50 **DETALJ PROČELJA**

PRENAMJENA BIVŠEG VOJNOG KOMPLEKSA IVANIŠ NELIPIĆ, SINJ

Anđela Marinović _ak.god. 2014./2015.